

Milijonska naložba v čistejšo vodo

»To je tako velik uspeh, da si ga niti predstavljati ne moremo,« je na odprtju nadgrajene čistilne naprave Domžale - Kamnik poudaril župan Marjan Šarec. Naše odpadne vode zdaj čisti ena največjih in najsodobnejših čistilnih naprav pri nas. Gre za enega največjih ekoloških projektov šestih občin lastnic, vreden 15,5 milijona evrov, od tega je Občina Kamnik prispevala 4,6 milijona.

Nadgrajena centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik je zdaj ena najsodobnejših pri nas. / FOTO: BLAŽ OMAN

JASNA PALADIN

Domžale, Kamnik – V Javnem podjetju Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik so v sredo, 26. oktobra, slovesno odprli nadgrajeno čistilno napravo, ki je tako po zmogljivosti postala četrti največji sistem za čiščenje odpadne vode pri nas in eden najsodobnejših. Gre za projekt, za katerega so župani šestih občin solastnic (poleg Domžal in Kamnika še Mengeš, Komenda, Trzin in Cerklje na Gorenjskem) nestrpnost čakali nepovratna sredstva iz kohezijskih skladov EU in države, hkrati pa lovili rok, do katerega je bilo treba skladno z evropskimi

direktivami napravo posodobiti. Oboje jim je pravočasno uspelo, zato je bila slovesnost na ploščadi dograjene čistilne naprave res nekaj veselega.

»Danes je čudovit dan, kot ga na tem mestu ni bilo že 36 let, vse od leta 1980, ko je bilo tukaj odprtje prvotne čistilne naprave. Pred dvajsetimi leti, ko smo prvič začeli razmišljati o tem, da bo treba nujno uvesti tudi čiščenje dušika in fosforja, si niti v sanjah nismo predstavljali, da bo pot do tja tako dolga in naporna. A uspelo nam je in zdaj se prenovljena čistilna naprava za kar nekaj let lahko postavi ob bok najboljšim doma in po svetu. Da danes stojimo tu in da smo pravo-

časno zaključili projekt, ste najbolj zaslužni župani, ki ste sprejeli prave odločitve ob pravem času, in to takrat, ko še ni bilo videti luči na koncu predora,« je zbrane nagovorila direktorica CČN Domžale - Kamnik dr. Marjeta Stražar in posebej omenila delo Suzane Stražar in Viktorja Torkarja z Občine Kamnik, ki sta projekt vodila.

Kot vodilna občina v projektu je imela najpomembnejšo vlogo Občina Kamnik. »Odkar sem župan, bo minilo že šest let, in moram priznati, da je danes padlo od mene težko breme. Zamenjale so se štiri vlade, odkar se je projekt začel, je to že peta vlada. Leta 2014 pa smo

končno naredili velik korak, ko je vlada Alenke Bratušek prepoznala teh enajst okoljskih projektov, kamor spada tudi naš, za pomembne in je sprejela sklep, da lahko začnemo graditi tisti, ki smo imeli pripravljena svoja sredstva ali pa smo lahko vzeli kredit. Hkrati je bilo to ogromno tveganje za vseh šest občin. In če bi ta projekt spodletel, bi bili lahko župani danes ne samo razočarani, ampak bi nas ljudje lahko celo 'linčali'. Ja, tako pomemben je ta projekt. To je tako velik uspeh, da si ga niti ne moremo predstavljati,« je dejal župan Marjan Šarec.

► 2. stran

Odprli nov dnevni center

Člani Društva staršev otrok s posebnimi potrebami so ob pomoči občine, številnih prostovoljcev in lokalnih podjetnikov v prostorih nekdanjega Alprema na Usnjarski cesti v Kamniku tudi uradno odprli dnevni center, namenjen gibalno oviranim mladostnikom.

JASNA PALADIN

Kamnik – Dnevni center, v katerem se bodo vsakodnevno družili gibalno ovirani mladostniki po zaključku šolanja, ki so bili do sedaj prepuščeni iznajdljivosti staršev, je zaživel že ob začetku letošnjega šolskega leta, 19. oktobra pa so ga uradno odprli še s slavnostnim prerezom traku in ga predstavili širši javnosti. Pot od precej dotrajanih zidov do toplega zavetja je bila dolga.

Zahvala donatorjem in obrtnikom

»Dnevni center za gibalno ovirane mlajše odrasle osebe je nastal na pobudo staršev in njihovih gibalno oviranih mladostnikov. Ti mladostniki po končanem izobraževanju ostajajo doma ali pa so zaradi zaposlenosti

ostali čim dlje v svojem domačem okolju. Tako je v Kamniku nastal prvi Dnevni center, ki vključuje osebe s prirojeno ali pridobljeno gibalno oviranostjo. Pot do današnjega dne je bila naporna in polna odrekaj,« je zbrane na odprtju nagovorila predsednica Društva staršev otrok s posebnimi potrebami Andreja Potočnik, se zahvalila županu Marjanu Šarcu in višji svetovalki za področje družbenih dejavnosti Katji Vegeli za vso podporo (občina je za program in opremo preko razpisa letos namenila sedemnajst tisoč evrov) in poudarila, da so vsa dela pri obnovi in prilagoditvi prostora opravili sami s pomočjo donatorjev, ki so jih s svojim odzivom zelo pozitivno presenetili. »Iskrena hvala vsem vam, ki ste nam pomagali na kakršen koli način, tako finančno kot tudi materialno in fi-

Dnevni center vodi Društvo staršev otrok s posebnimi potrebami, v prenovljenih prostorih sta zaposleni dve sodelavki, uporabnikom pa je brezplačno namenjen vsak dan med tednom od 6. do 16. ure.

staršev vključeni v za njih neprimerne institucije. To so inteligentne osebe, ki imajo tako kot vsi svoje sanje in želijo živeti kakovostno in izzivov polno življenje. Vendar zaradi svoje 'oviranosti' tega sami ne zmorejo. Potrebujejo pomoč in družbo, predvsem pa si želijo biti sprejeti in

zično. Močni ljudje vedno najdejo čas, da pomagajo drugim, čeprav imajo svoje težave,« je še dodala Potočnikova in posebej izpostavila dva člana društva, ki sta pri prenovi skupaj opravila več kot 700 ur prostovoljnega dela – Francija Hribarja in Zdravka Potočnika.

► 5. stran

Odprtje novega dnevnega centra je bil velik praznik za mlade invalide in njihove starše. / FOTO: JASNA PALADIN

OBČINSKE NOVICE

Praznik suverenosti

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda in Policijskega veteranskega društva Sever Ljubljana, odbor Kamnik so v petek, 21. oktobra, pripravili proslavo ob dnevu suverenosti.

AKTUALNO

Pogodba za evropsko prvenstvo podpisana

Kamnik bo julija prihodnje leto gostil evropsko prvenstvo v gorskih tekih na Veliko planino. Zahtevno organizacijo so prevzeli izkušeni člani Kluba gorskih tekačev Papež.

PODJETNIŠTVO

Jubilej z energijo narave

Letos mineva 55 let od ustanovitve podjetja Zarja ter 25 let od ustanovitve podjetja Zarja Kovič, kar so zaposleni počastili s strokovnim posvetom in družabnim srečanjem v Termah Snovik.

ŠPORT

Plesalka za svetovne odre

Patricija Crnkovič, devetnajstletna plesalka iz Kamnika, je sredi oktobra na evropskem prvenstvu v šov plesih v Rusiji premagala vso konkurenco in ubranila lanski naslov evropske prvakinje.

OBČINSKE NOVICE

Kdo, če ne vi?

Soodločajte o prometu in mobilnosti v občini!

Kdo, če ne občanke in občani, naj soodloča o tem, kakšna naj bosta promet in mobilnost v prihodnjih desetletjih? In kdaj, če ne sedaj, ko je v pripravi vizija Celostne prometne strategije, je to sodelovanje ključno?

Sedaj je čas za vaše aktivno sodelovanje! Ne izpustite priložnosti, da s svojimi mnenji in predlogi soustvarjate Celostno prometno strategijo (CPS)! Pridružite se pripravljavcem CPS in sooblikujte vizijo razvoja mobilnosti, saj ta predstavlja ključno izhodišče in osnovno usmeritev za strategijo. Vizija bo namreč osnova za izpeljavo strateških ciljev in konkretnih ukrepov na področju prometa in mobilnosti v prihodnjih desetletjih, ki bodo v veliki meri vplivali na vaše življenje.

Pridite na 3. javno razpravo, kjer bomo skupaj oblikovali vizijo razvoja mobilnosti za Celostno prometno strategijo Občine Kamnik in bo potekala v torek, 15. novembra 2016, ob 17. uri v Domu kulture Kamnik.

Vse vaše predstave o kakovostni in učinkoviti mobilnosti v prihodnosti bomo upoštevali, jih povezali v vsebinske sklope in iz njih sestavili vizijo, ki bo po meri občank in občanov, saj bo upoštevala vaše vrednote, vaše želje in vaša videnja uspešne prihodnosti.

Vaše mnenje je potrebno, zato vas vabimo, da se nam pridružite.

Celostna prometna strategija je sofinancirana iz Evropskega kohezijskega sklada ter sredstev Ministrstva za infrastrukturo RS ter se pripravlja v skladu z enotnimi evropskimi smernicami za pripravo tovrstnih dokumentov.

Vzdrževalna dela v Domu kulture Kamnik

Kamnik – Občina v teh dneh v Domu kulture Kamnik nadaljuje redna vzdrževalna dela. Izvajalci so v večji meri že zaključili pleskarska dela v avli pred glavno blagajno, na stopnišču ter na hodniku v prvem nadstropju, minuli konec tedna pa so se začela tudi obnovitvena dela v mali dvorani. Obnovili bodo električno razsvetljavo, zbrusili parket, prebelili stene ter namestili zavese in roloje. Obnova male dvorane naj bi bila zaključena do 15. novembra. **J. P.**

Obvestilo

Zahvale, osmrtnice, pisma, članke in drugo gradivo za objavo v časopisu Kamničanka skupaj s svojimi kontaktnimi podatki v času uradnih ur lahko pustite v nabiralniku pri vratarju Občine Kamnik.

ODGOVORNA UREDNICA:
Jasna Paladin
jasna.paladin@g-glas.si, 031/868-251

OGLASNO TRŽENJE:
Mateja Žvižaj
mateja.zvizaj@g-glas.si, 041/962-143

ZAHVALE, OSMRTNICE:
Renata Frakelj
maliglaslasi@g-glas.si, 04/201-42-47

NAROČNINE:
Špela Volčjak
narocnine@g-glas.si, 04/201-42-41

KAMNIČAN-KA (ISSN 2463-8536), ustanovitelj Občina Kamnik, Glavni trg 24, 1240 Kamnik; izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj (sedež uredništva, tel. 04/201-42-00, faks 04/201-42-13, info@g-glas.si)

Časopis Kamničanka izhaja dvakrat na mesec v nakladi 17.100 izvodov, brezplačno ga prejemajo vsa gospodinjstva in drugi naslovniki v Občini Kamnik in okolici. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče Ljubljana; distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor

Nenaročenih prispevkov in pisem ne honoriramo in ne vračamo. Pisma bralcev so omejena na 3000 znakov skupaj s presledki, pošljete jih lahko odgovorni urednici ali na naslov: info@g-glas.si. Časopis Kamničanka lahko naročite, naročnina za leto 2016 znaša 37,40 EUR (22 izidov po 1,70 EUR).

Časopis Kamničanka bo naslednjič izšel predvidoma 18. novembra 2016, prispevke lahko pošljete najkasneje do četrta, 10. novembra 2016.

Milijonska naložba v čistejšo vodo

◀ 1. stran

Bistvo večmilijonske investicije je nadgradnja sistema na terciarno čiščenje. Nadgradnja je obsegala izgradnjo novih aerobnih bioloških stopenj, ki vključuje tudi čiščenje dušikovih in fosforjevih snovi, ter novega vstopnega objekta za sprejem večje količine odpadne vode z ustreznim predčiščenjem. Nadgrajena čistilna naprava ima zmogljivost 149 tisoč t. i. populacijskih enot, sprejema odpadno vodo 30 tisoč gospodinj-

stev, ki so že ali še bodo priključena na kanalizacijski sistem, in greznične gošče ter blato malih komunalnih čistilnih naprav, čistijo tudi vodo večine industrijskih virov sprejemnega območja in tekoče odpadke, pa tudi brniško letališče. Z nadgradnjo je dosežen boljši učinek čiščenja in vsi parametri na iztoku v Kamniško Bistrico so pod mejnimi dovoljenimi vrednostmi.

Projekt, ki bo poskrbel za bistveno bolj čisto okolje porečja Kamniške Bistrice, kamor se bodo iztekale prečiš-

Župani občin solastnic – Toni Dragar, Marjan Šarec, Franc Jerič, Stanislav Poglajen, Peter Ložar in Franc Čebulj – so priznali, da je dan odprtja nadgrajene čistilne naprave zanje zelo srečen dan. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

čene vode – kar je v svojem slavnostnem nagovoru poudarila tudi ministrica za okolje in prostor Irena Majcen, je stal 15,5 milijona evrov. Glavnino finančnih sredstev za izvedbo je prispevala Evropska unija iz kohezijskega sklada, petnajst odstotkov upravičenih stroškov za sofinanciranje je prispevala država, preostala sredstva pa občine lastnice iz občinskih proračunov –

Občina Kamnik od tega dobrih 4,6 milijona evrov.

Mesečni stroški za gospodinjstva bodo višji

Po prevzemu nadgrajene čistilne naprave se bo povprečen mesečni strošek na gospodinjstvo predvidoma podvojil (s sedanjih 3,5–4 evre na predvidoma 8 evrov na mesec) in bo v okviru primerljivih čistilnih naprav v Sloveniji.

Zahtevna gradbena dela so se začela poleti 2014, gradnja je potekala v več fazah, čistilna naprava pa je ves ta čas nemoteno delovala. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

V aerobni biološki stopnji čistilne naprave se organska snov razgrajuje biološko, to je s pomočjo mikroorganizmov, ki jo porabijo kot hranivo za svojo rast in razmnoževanje.

Nadgradnja čistilne naprave je prinesla vrsto novih procesov čiščenja; nekateri so edinstveni tudi v svetovnem merilu. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Le eno še brez poslovilne vežice

V občini Kamnik je štirinajst pokopališč, poslovilnega objekta oz. mrliške vežice pa nimajo le na pokopališču Loke v Tuhinju.

JASNA PALADIN

Kamnik – V Podgorju so poslovilni objekt po štiridesetih letih želja in prizadevanj dobili šele letos, ob tem pa smo se vprašali, kje v občini krajani nanj še čakajo in – ali morda pokojni do pokopa še kje ležijo kar doma, kot je bilo običajno nekdanj. »V občini Kamnik je štirinajst pokopališč, in sicer so to: centralno pokopališče Žale, Mekinje, Nevlje, Podgorje, Tunjice, Stranje, Gozd, Sela pri Kamniku,

Loke v Tuhinju, Vranja Peč, Šmartno v Tuhinju, Zgornji Tuhinj, Špitalič in Motnik. Občina Kamnik oz. njen koncesionar Komunalno podjetje Kamnik izvaja pokopališko in pogrebno dejavnost na štirih pokopališčih (Žale, Podgorje, Nevlje in Mekinje), na ostalih pokopališčih pa to izvajajo krajevne skupnosti. Na večini pokopališč so tudi poslovilni objekti, tega ni le na pokopališču Loke v Tuhinju, kjer je žarno pokopališče, za potrebe pogrebcev pa uporabijo

poslovilni objekt v Šmartnem. Zadnji poslovilni objekti so bili zgrajeni v Motniku (2005), Zgornjem Tuhinju (2014) in Podgorju (2016). Občina Kamnik ima namen zgraditi nov poslovilni objekt v Nevljah, saj je stara vežica dotrajana in nefunkcionalna. Predvidena je gradnja v letu 2017 oz. 2018. Krajevna skupnost Sela pri Kamniku pa prav tako načrtuje gradnjo nadomestnega poslovilnega objekta v prihodnjih letih,« so nam odgovorili z občine.

Kot nam je povedal kamniški župnik Luka Demšar, so pokojni pred odprtjem poslovilne vežice v Podgorju ležali na Žalah. »Da bi ležali doma, v zadnjih letih ni bilo primera. V naši dekaniji oz. občini so sedaj po vseh župnijah mrliške vežice in pokojni praktično ne ležijo več doma. V Tuhinjski dolini pa je bila navada ležanja doma pred izgradnjo poslovilnih vežic kar razširjena, saj so bile kamniške Žale preveč oddaljene,« je še dejal.

OBČINSKE NOVICE

Praznik suverenosti

Člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda in Policijskega veteranskega društva Sever Ljubljana, odbor Kamnik so v petek, 21. oktobra, pripravili proslavo ob dnevu suverenosti, in sicer pred spomenikom, ki so ga pred Domom kulture Kamnik slovesno odkrili lansko leto.

JASNA PALADIN

Kamnik – Lani spomladi je bila v Državnem zboru sprejeta novela zakona o praznikih, ki je kot praznik, dan suverenosti, določila 25. oktober. Na ta dan je leta 1991 namreč zadnji vojak JLA zapustil ozemlje Slovenije. Zbrane je v imenu organizatorjev najprej pozdravil predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda mag. Zvonko Cvek. »Veterani vojne za Slovenijo in veterani policijskih veteranskih društev Sever smo ponosni, da sta bili naši organizaciji pobudnici, da je 25. oktober državni praznik – dan suverenosti. Država ni suverena, dokler je na njenem ozemlju tuja vojska. V zvezi s tem je zanimiv podatek, da je odhod vojakov JLA potekal v Kopru od 20. oktobra dalje z vkrčevanjem na ladje in se je moral končati 25. oktobra. Zadnji ladji sta bili sicer v koprskem pristanišču zasidrani še 26. oktobra. Ladji sta pluli pod tujo zastavo in sta veljali za tuje ozemlje, tako da je dejstvo podatek, da je zadnji tuji vo-

jak slovensko ozemlje zapustil 25. oktobra. Lansko leto smo prvič praznovali dan suverenosti, ob tej priložnosti smo postavili to spominsko obeležje, pred katerim praznujemo tudi letos, in upam, da bodo današnja ter prihodnje obeležitve dneva suverenosti pripomogle k poznavanju tega dela slovenske zgodovine in se bo tudi ta praznik usidral v našo zavest.«

Na svojo suverenost smo premalo ponosni

Slavnostni govornik je bil župan Marjan Šarec, ki je praznik in pomen suverenosti znova osvetlil v luči aktualnih dogodkov in širšega konteksta. »Praznik suverenosti je resnično praznik, ki ga ne bi bilo, če bi bila pri nas še vedno tuja vojska. Koliko je država na svetu, ki nimajo te sreče, da bi bili gospodar na svojem ozemlju? Ko smo 25. oktobra, nekateri preko televizijskih ekranov, drugi pa tudi v živo, lahko spremljali odhod ladij jugoslovanske, ne več ljudske armade, temveč samo še osovražene okupatorice, si

Predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda mag. Zvonko Cvek

nismo mogli misliti, da se je to res zgodilo. To priča, da je bila takrat Slovenija sposobna, tako v vojni kot tudi za mizo, izpogajati svojo suverenost. Takrat, ko brani tvoje ozemlje tvoja vojska, gre za poseben ponos. In leto 1991 bo v zgodovini Republike Slovenije za vedno zapisano z velikimi črkami. Odhod tuje vojske je nekaj največjega. Ampak potem, po letu 1991, pa do danes se dozdeva, da smo to svojo suverenost pozabili. Kdo je suveren? Suveren je tisti, ki se ne sprašuje, kaj bodo drugi mislili. Suveren je tisti, ki se ne ozira na 'kvazi' gospodarja neke druge, ampak se odloči tako, kot je zanj dobro, kot je dobro za našo državo. Druge države znajo veliko bolj ceniti svojo suverenost. Znajo veliko bolj štiti svoje interese. Mi pa, kot da vedno potrebujemo nekega gospodarja neke druge. En B smo zamenjali z drugim. Beograd smo zamenjali z Brusljem. A s to razliko, da smo bili pod Beogradom eni izmed boljših, če ne kar najboljši, tako gospodarsko

kot tudi v drugih ozirih. V Bruslju pa ne vem, ali smo tako povzdignjeni in cenjeni, kot nam vsak dan pripovedujejo. Sklepamo trgovinske sporazume, o katerih pravzaprav nihče nič ne ve, saj so tajni. Tajni sporazumi bi morali biti že zdavnaj preteklost. Tajni sporazumi nikoli niso prinesli nič dobrega. Prinesli so samo gorje in težave. In to ni edina stvar, ki nas danes tare. Izguba suverenosti se danes kaže tudi še kje drugje. Tudi s slavnim Schengnom, ki je bil tako opevan. Evropa od nas veliko zahteva, a na nekaterih področjih da bolj malo. Če se celotna Evropska unija v enem letu ni sposobna dogovoriti o skupnem varovanju meje, potem se sprašujemo, kakšna skupnost narodov je to,« je med drugim dejal župan in poudaril, da je narod suveren šele takrat, ko je gospodar na svojem, tudi v ekonomskem smislu. V kulturnem programu so ob prisotnosti praporščakov sodelovali člani Mestne godbe Kamnik, Goran Završnik in Manca Berlec.

Slavnostni govornik na proslavi je bil župan Marjan Šarec.

Spomin na padle v vojnah

Združenje borcev za vrednote NOB Kamnik je ob dnevu spomina na mrtve tudi letos na Žalah pripravilo osrednjo spominsko slovesnost.

JASNA PALADIN

Kamnik – Osrednja spominska slovesnost je namenjena obuditi in počastiti spomina na padle v vojnah, zato so se predstavniki združenja in občine, svetniki ter številni drugi najprej zbrali pri spomeniku padlim v NOB, nato pa še pri spomeniku padlim v 1. svetovni vojni. Pri grobišču prvih padlih partizanov na Kamniškem je zbrane nagovoril predse-

dnik Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik Matjež Košir, nato pa še slavnostni govornik župan Marjan Šarec, ki je poudaril, da se moramo spominjati vseh tistih, ki so svoja življenja dali za svobodo vseh nas. Spominsko slovesnost je zaznamoval tudi bogat kulturni program, ki so ga ustvarili kamniški godbeniki, pevci Lire ter recitatorja gledališke skupine Rudolfa Gregor Kukovič in Nana Balantič.

Spominska slovesnost se je na Žalah začela pri spomeniku padlim v NOB. / FOTO: OBČINA KAMNIK

Začela se je obnova Cankarjeve ceste

Obnova bo potekala v osmih fazah, zaključena pa naj bi bila v roku šestdesetih dni.

JASNA PALADIN

Kamnik – Direkcija RS za infrastrukturo – Sektor za vzdrževanje, varstvo cest in prometno varnost Ljubljana je v torek, 25. oktobra, začela obnovo 510-metrskega odseka regionalne Cankarjeve ceste od Plečnikovega mostu do križišča z lokalno cesto Mekinje-Godič. »Obnova bo vključevala ureditev vertikalne in horizontalne prometne signalizacije, zamenjavo tampona v debelini 30 cm (po celotnem odseku) ter preplastitev vozišča v skupni debelini

13 cm,« so nam sporočili iz Direkcije. V času obnove bodo polovične zapore izvedene v osmih fazah in urejene z začasno prometno signalizacijo oziroma bodo promet v času prometnih konic urejali za to delo usposobljeni delavci. V zadnji fazi bo popolna zapora Cankarjeve ceste na območju priključevanja na regionalno cesto Kamnik-Mekinje. Obvoz bo urejen v smeri Prašnikarjevega drevereda – Neveljske poti – Cankarjeve ceste in obratno. Vrednost investicije znaša slabih 134 tisoč evrov.

Obnova Cankarjeve ceste bo potekala v osmih fazah.

Spodbujanje podjetništva v Srcu Slovenije

Predstavnik KIKšarterja Matjaž Jug se je skupaj z Razvojnim centrom Srca Slovenije udeležil mednarodnega dogodka v mestu Galway na Irskem, kjer so spoznavali dobre prakse s področja podpore podjetništva in zagonskih ekosistemov.

ANA SAVŠEK

Kamnik – Gre za najhitreje rastoče mesto na Irskem, ki se ga je prijel vzdevek Silicijeva dolina Irske. Udeleženci so obiskali sodelavni (t. i. coworking) prostor Porter-Shed, Univerzo Galway in Tehnološki center Galway. V okviru dogodka so se predstavili tudi zagonski ekosistemi regij Katalonija (Španija) in Malopolska (Poljska). KIKšarter sodeluje tudi v skupini deležnikov, ki bo sodelovala pri oblikovanju konkretnih predlogov za krepitev podpornega okolja za podjetništvo v Sloveniji. Skupina se je prvokrat srečala konec septembra v Litiji. Delavnica je bila usmerjena v analizo in vrednotenje trenutnega inovacijskega ekosistema v Sloveniji in prepoznavanje priložnosti, ki jih posamezni deležniki lahko medsebojno povežejo

in nadgradijo s ciljem, da bodo učinki posameznih politik, projektov in aktivnosti sinergijsko prispevali h krepitvi inovacijskega potenciala in njegove implementacije. Glavni zaključki srečanja so bili, da je podjetništvo treba že od vrta dalje uvajati kot vrednoto in kot opcijo za zaposlitev ter sistematično razvijati vez med izobraževalnimi institucijami, podjetji in lokalnim okoljem. Potrebno je tudi več sodelovanja med mladimi in zrelimi, uspešnimi podjetji. Ključen je tudi sistematičen pristop k povezovanju obstoječih iniciativ in mrež ter za to, da se na enem mestu dostopa do informacij o priložnostih v lokalnem oz. regionalnem okolju. Glede vloge javnega sektorja so se prisotni strinjali, da je potrebno oblikovanje vizije skupnosti v smeri vključevanja in razvoja podjetništva.

OBČINSKE NOVICE, MNENJA

Iz poslanskih klopi

Korak k spravi

V zadnjih dneh smo vsi skupaj množično obiskovali grobove svojcev. Potekale so številne slovesnosti, na katerih smo se spominjali žrtev vseh vojn. Po dolgih letih čakanja smo letos končno začeli dostojno pokopavati tudi žrtve povojnih pobojev. Birokratske in ideološke ovire, ki so dolga leta preprečevale dostojen pokop žrtev povojnih pobojev, so bile leta 2015 v sodelovanju med NSi in SMC dokončno odpravljene.

Vojna se je poigrala z usodami številnih ljudi, tok dogodkov in splet okoliščin sta privedla do tega, da so se Slovenke in Slovenci znašli na dveh različnih bregovih. Bolečine mater, žena in otrok ob izgubi njihovih sinov, mož ali očetov so povsod enake, ne glede na to, ali so zmagovalci ali poraženci vojne. Nobena civilizirana družba svojim državljanom ne odreje, za kom lahko žalujejo, predvsem pa vse civilizirane družbe mrtve pokopljejo, ne glede na to, kaj so v življenju počeli. Ko izpolnimo osnovne civilizacijske norme, šele takrat lahko začnemo filozofirati in razglabljati o moralno-etičnih vzgibih posameznikov za njihove odločitve v vojnem času. Zgodovina ni črna-bela. Trmasto vztrajanje na svojih interpretacijah in zaničevanje vseh drugih ne more pripeljati k spravi. Vsi, ki so izgubili svojega najdražjega, težko odpustijo rabljo. Zagotovo ima vsak vpleteni v slovensko državljansko vojno svoje razloge, da se je priključil tej ali oni strani, zato sprave

ne bomo nikoli dosegli, če bomo čakali, da bo ena stran v celoti priznala interpretacijo zgodovine druge strani. Prav zato je odgovornost nas, mlajših generacij, pri doseganju sprave ključna. Mi smo tisti, ki moramo na vojne dogodke gledati objektivno, ne pa čustveno ali celo sodelovati pri hujskanju enih proti drugim. Generacije, ki so se gledale preko puškinih cevi, nas počasi zapuščajo. Nekateri so se pokesali, drugi so odpustili, obstajajo pa še vedno tretji, ki so neomajni v svojem prepričanju. Prvi korak k spravi je priznanje in obžalovanje zločinov, drugi korak je odpuščanje, tretji pa dostojen pokop vseh. Prvi in drugi korak k spravi lahko naredijo le v vojno vpletene generacije, moja generacija pa nosi odgovornost za tretji korak. Naša dolžnost je, da izpolnimo osnovno civilizacijsko normo in vse žrtve vojn dostojno pokopljemo. Če se želimo posvetiti prihodnosti, se moramo soočiti s preteklostjo.

MATEJ TONIN, POSLANEC

Pobude in vprašanja svetnikov

Sanacija zemeljskih plazov

Svetnica Martina Strmašek (LMŠ – Naprej Kamnik) je na občinsko upravo naslovlila vprašanje, povezano s sanacijo zemeljskih plazov. »V proračunu Občine Kamnik za leto 2016 je bilo za sanacijo plazov namenjenih 105 tisoč evrov. Ker je bil plaz pri cerkvi sv. Ane v Tunjicah saniran že v letu 2015, se je z rebalansom postavka zmanjšala na 80 tisoč evrov. Poleg tega je bil na 12. seji občinskega sveta potrjen sklep, da se iz proračunske rezerve nameni 155 tisoč evrov za sanacijo dveh plazov: 100 tisočakov za plaz Klemenčevo in 55 tisočakov za plaz Poreber. Zanima nas, ali je sanacija plazov Klemenčevo in Poreber že zaključena ter koliko sredstev je bilo za to porabljenih? Kateri plazovi so se še sanirali letos oz. se bodo do konca leta? Koliko je v občini še plazov, ki čakajo na sanacijo, in koliko denarnih sredstev bi bilo potrebno za njihovo sanacijo?« Matjaž Srša in Brigita Vavpetič iz občinske uprave sta ji v odgovoru med drugim pojasnila, da je občina letos izvedla sanacijo dveh plazov na Klemenčevem (II. in III. serpentina) in plazu Poreber. Za sanacijo vseh treh plazov je bilo porabljenih 118.601 evro, za sanacijo enega plazu v Klemenčevem pa so dobili tudi državni denar v višini slabih 38 tisoč evrov. Kot sta še pojasnila, so bile letos uspešno zaključene sanacije plazov na občinskih cestah, in sicer: plaz Tunjiška Mlaka (19.763

evrov), Špitalič–Pikl (20.104 evrov) in Motnik–Bela (14.360 evrov). »Občinska uprava je letos že uspešno kandidirala za državna sredstva, vezana na program odprave posledic žledoloma iz leta 2014. Na podlagi podanega zahtevka smo avgusta prejeli 37.726 evrov za sanacijo plazu Klemenčevo – III. serpentina. Zaradi kvalitetne in pravočasne izvedbe sanacije je občinska uprava s strani ministrstva pridobila ponovno možnost kandidiranja za dodatna sredstva, saj druge občine niso pravočasno pripravile projektne dokumentacije. Zato je občinska uprava avgusta izvedla postopek za pridobitev projektne dokumentacije ter jo v mesecu septembru že predložila v potrditev ministrstvu, ki je potrdilo ustreznost predlagane sanacije plazu Klemenčevo – IV. serpentina. Zaradi začasno zamrznjene državnega proračuna bo občina v letu 2016 z ministrstvom lahko podpisala le sporazum o sofinanciranju v višini 21.750 evrov, zahtevke pa bo podan v prvi polovici leta 2017. Na podlagi aplikacije AJDA, kjer so vneseni vsi plazovi, je razvidno, da bo v prihodnjih letih treba izvesti sanacijo več kot dvajsetih plazov, katerih ocenjena vrednost znaša 670 tisoč evrov, a ocena iz aplikacije se z dejanskimi stroški v povprečju razlikuje med 25 in 35 odstotki, kar pomeni, da bo v prihodnje za sanacije treba nameniti približno milijon evrov, pod pogojem, da se novi plazovi ne bodo sprožili.«

Delovanje oddelka za razvoj in investicije

Svetnik Matija Sitar Močnik (SDS) je na občinsko upravo naslovlil vprašanje, povezano z oddelkom za razvoj in investicije. »Na 4. redni seji občinskega sveta februarja lani je bil ustanovljen oddelk za razvoj in investicije. Oddelk naj bi, po besedah, ki smo jih slišali, predstavljal korak naprej na področju investicij, prav tako pa naj bi bili z ustanovitvijo tega oddelka ustvarjeni pogoji za povečanje evropskih sredstev v občinskem proračunu. Zanima me, koliko denarja je občina od ustanovitve oddelka že pridobila preko razpisov za evropska sredstva in za katere projekte? Kolikim organizacijam in podjetjem je občina v tem času pomagala do pridobitve evropskih sredstev ter v kakšni višini?« Odgovor sta pripravila Boris Ravbar in Barbara Strajnar iz občinske uprave. »Občina Kamnik je v drugi polovici leta 2015 in v letu 2016, torej od ustanovitve Oddelka za razvoj in investicije, pridobila pravico do koriščenja evropskih in državnih sredstev v višini 499.355 evrov (brez sredstev za vodooskrbo, nadgradnjo CCN ter čiščenje in odvajanje odpadnih voda). V občinski proračun so že prišli prilivi v višini 196.152 evrov, ostala sredstva, ki so že zagotovljena s pogodbami, pa bodo v občinski proračun večinoma prišla do konca leta 2016, deloma pa v letu 2017. Sredstva so pridobljena za naslednje projekte: Celostna prometna strategija Občine

Kamnik, Urban areas end ecological green space, Nakup prenosnega urgentnega ultrazvoka, Nakup mobilnih in ročnih radijskih postaj za namene zdravstvene varnosti, Ureditev atletskih površin na stadionu prijateljstva v Mekinjah, Hodnik za pešce Laze, Muzejska pot in Avtobusna postaja Soteska. Občina Kamnik kandidira na javnih razpisih različnih ministrstev in drugih državnih organov, vključuje se v partnerstva evropskega teritorialnega sodelovanja, sodeluje tudi v nekaterih projektih, ki se izvajajo iz centraliziranih programov, direktno v Bruslju. Trenutno aktivno sodelujemo pri prijavi na javni razpis za sofinanciranje projektov večgeneracijskih centrov, ki bodo ponujali različne preventivne programe, namenjene predvsem družinam, posameznim družinskim članom, starejšim in drugim ranljivim skupinam. Občina sicer ne more biti partner, igra pa aktivno vlogo pri povezovanju različnih organizacij, ki bodo v okviru tega javnega razpisa nastopale kot projektni partnerji in bodo delovale na območju občine Kamnik. Sledimo tudi možnostim prijave na javni razpis za gradnjo širokopasovnih omrežij. Preučujemo možnosti za prijavo na javni razpis za sofinanciranje energetske prenovne stavb v (so)lasti in rabi občin,« sta med drugim pojasnila in naštetla vrsto projektov, v katerih občina sodeluje sama ali z njimi pomaga različnim društvom in organizacijam po občini.

Športne površine blizu ljudem

Prav te dni se končuje izgradnja športnega igrišča v Mekinjah, ki so ga prebivalci čakali desetletja dolgo. Igralna ploščad bo uradno odprta šele spomladi, ko ozeleni okolica in ko uredimo druge podrobnosti. Še veliko drugih krajevnih skupnosti oz. naselij v občini potrebuje takšne večnamenske površine, da bi lahko mladina in ostali zdravo preživljali prosti čas, npr. v ukvarjanju s športom, na kulturnih prireditvah itn. Na takih prostorih druženja se med krajanji tkejo priste vezi lokalne skupnosti, krepi se povezanost in solidarnost. Občina se zaveda nujnosti te infrastrukture in se trudi

di zgraditi prepotrebna manjka-joča športna igrišča. A že zagotovitev tako osnovne infrastrukture je v naši državi lahko težka in dolgotrajna. Za izgradnjo mekinjskega športnega igrišča je bilo treba odpraviti vrsto birokratskih ovir (pogoji ARSO, ZVKDS, sprememba OPN), da smo lahko prišli do pravnomočnega gradbenega dovoljenja in zgradili igrišče. Sledim načelu, da se športna infrastruktura gradi za dejanske potrebe ljudi, kjer ti prebivajo, ne pa da morajo potovati v velike centralizirane rekreacijske cone, kjer bi bili zgolj brezosebni potrošniki storitev. Pomembno je, da so športne površine blizu ljudem in po njihovi meri, večnamensko uporabne ter da postanejo prostor druženja in zdravega načina preživljanja prostega časa.

Matej Slapar, podžupan

N.Si

Čas je za OŠ Frana Albrehta

V zadnjih dvajsetih letih smo obnovili vse matične osnovne šole, razen OŠ Frana Albrehta. Obnovila se je tudi marsikatera podružnična šola. S tem občina dokazuje, da se zaveda pomena ustvarjanja dobrih pogojev za izobraževalni proces naših otrok. Sedaj je na vrsti OŠ Frana Albrehta, ki zaradi vse večjega števila otrok že nekaj časa poka po šivih, vprašljiva pa je tudi njena požarna varnost. Prvo gradbeno dovoljenje za OŠ Frana Albrehta je bilo pridobljeno že 2011. Glede na informacije, ki smo jih dobili na občinskem svetu, je z gradbenim dovoljenjem predvidena gradnja po fazah, in sicer grad-

nja nove športne hale, adaptacija šole in ureditev zunanjih površin. Menim, da je treba zaradi demografske in potresne študije, dotrajanosti šolske stavbe in opreme ter nefunkcionalnosti prostorov zamenjati vrstni red faz investicije, tako da bo imela prednost šola, nato telovadnica in na koncu zunanja ureditev za potrebe obeh šol. V LDP pričakujemo, da bodo finančna sredstva za to investicijo predvidena že v proračunih za leto 2017 in 2018, da bomo svetniki še pred sprejemom proračuna seznanjeni z investicijskim programom in predvideno finančno konstrukcijo vseh faz investicije. Uspešno se zaključuje izgradnja kanalizacije in vodovodne infrastrukture. Sedaj pa je že čas za Frana Albrehta.

Žaklina Zdravković
Občinska svetnica

LDP
LISTA DUŠANA PAPEŽA

Prenovili bodo vlečnico Zeleni rob

JASNA PALADIN

Velika planina – Zima se bliža, s tem pa tudi smučarska sezona, na katero se pripravljajo tudi na Veliki planini. Smučišče Šimnovec bo začelo obratovati takoj, ko bo zapadlo dovolj snega, potrebujejo ga vsaj 40 centime-

trov. »Letos bomo poleg sedežnice Šimnovec in vlečnice Jurček pognali tudi vlečnico Zeleni rob, ki lani ni obratovala, trenutno pa jo še aktivno obnavljamo,« nam je povedal direktor družbe Leon Keder. Cene smučarskih vozovnic bodo zato malenkost dvignili.

Letos bodo po temeljiti obnovi zagnali tudi vlečnico Zeleni rob. / FOTO: DRUŽBA VELIKA PLANINA

AKTUALNO

Odprli nov dnevni center

◀ 1. stran

Uradnega odprtja dnevnega centra, ki so ga z glasbo popestrili mladi glasbeniki iz skupine The Eccentrics, so se udeležili številni gostje, nekaj spodbudnih besed pa je mladim invalidom in njihovim staršem namenil tudi župan Marjan Šarec.

Skrb za šibke v naši družbi

»Današnji dan je praznik solidarnosti, praznik sodelovanja in praznik povezovanja. To ni praznik praznih obljub, praznik besed in odmikanja v nedorečeno prihodnost. Je praznik dejanj. In ker smo dokazali, da še znamo pomagati, da nam je še mar za tiste, ki so šibki v naši družbi, je to velik dan. Vsem uporabnicam in uporabnikom želim, da bi se dobro počutili, da bi ta center resnično deloval tako, kot ste si zamislili, in da bomo sodelovali tako kot do sedaj. V skrbi za sočloveka,« je povedal župan.

Krepili bodo svojo samopodobo

Dnevni center vodi Društvo staršev otrok s posebnimi potrebami, v prenovljenih prostorih sta zaposleni dve sodelavki, ki vsak dan med tednom od 6. do 16. ure skrbita za uporabnike – mlade s prirojeno ali pridobljeno gibalno oviranostjo. Obiskovanje centra, kjer bodo lahko kakovostno pre-

Predsednica Društva staršev otrok s posebnimi potrebami Andreja Potočnik / FOTO: JASNA PALADIN

Posebno priznanje za nesebično pomoč pri obnovi dnevnega centra sta prejela Franci Hribar in Zdravko Potočnik. / FOTO: JASNA PALADIN

življali prosti čas, razvijali svoje sposobnosti in krepili samopodobo, je za uporabnike v celoti brezplačno, na voljo pa jim je tudi strokov-

na obravnava za lajšanje težav in stisk ter osebna asistenca za negovanje, hranjenje, pripravo obrokov in podobno.

V centru bodo lahko kakovostno preživljali prosti čas, razvijali svoje sposobnosti in krepili samopodobo.

Z ureditvijo dnevnega centra so člani Društva staršev otrok s posebnimi potrebami pri nas zaorali ledino na tem področju. / FOTO: JASNA PALADIN

Pogodba za evropsko prvenstvo podpisana

Kamnik bo julija prihodnje leto gostil enega največjih športnih dogodkov pri nas – Evropsko prvenstvo v gorskih tekih na Veliko planino. Zahtevno organizacijo so prevzeli izkušeni člani Kluba gorskih tekačev Papež.

JASNA PALADIN

Kamnik – V torek, 25. oktobra, so v prostorih Občine Kamnik pripravili slavnostni podpis pogodbe, s katero se tudi uradno začnejo intenzivne priprave na organizacijo 16. Evropskega prvenstva v gorskih tekih, ki bo med 7. in 9. julijem prihodnje leto v Kamnik privabil med štiristo in štiristo petdeset najboljših gorskih tekačev Evrope in njihovih spremljevalcev.

Pogodbo so v družbi predsednika KGT Papež in direktorja tekmovanja Dušana Papeža, predsednika združenja za gorske teke pri AZS Toma Šarfa, predstavnikov občinske uprave in ostalih gostov podpisali delegatka Evropske atletske zveze Gabriela Szabo, predsednik AZS Roman Dobnikar in župan Marjan Šarec. »Mor-da se niti ne zavedamo, kako velik dogodek nas čaka. Gre za enega največjih športnih dogodkov prihodnjega leta, ne le pod okriljem Atletske zveze Slovenije, ampak tudi sicer,« je zbrane nagovoril predsednik Atletske zveze Slovenije Roman Dobnikar in članom KGT Papež čestital za izkazano zaupanje Evropske atletske zve-

Dušan in Mira Papež, zaslužna, da bo Kamnik prihodnje leto gostil evropsko prvenstvo v gorskih tekih.

Progo za evropsko prvenstvo bodo speljali po isti trasi, kjer so pred šestimi leti gostili že svetovno prvenstvo – iz Zgornjih Stranj mimo Svetega Primoža na Malo planino in na vrh Gradišča. Izkušen članom KGT Papež (prvenstvo bodo organizirali skupaj z AZS oz. njenim Združenjem za gorske teke ter Evropsko atletsko zvezo) torej ne manjka, organizatorji pa se zavedajo tudi odlične priložnosti za promocijo Kamnika. Priprave so že v polnem teku in Kamnik so že dan pred podpisom pogodbe obiskali delegati Evropske atletske zve-

ze. »V ponedeljek so si ogledali progo, ki so jo tudi potrdili, prenočitvene kapacitete in dvorano Doma kulture Kamnik, kjer bo kongres. Bili so zelo zadovoljni, saj vidijo, da dobro delamo. Verjamem, da s številnimi prostovoljci in somišljeniki lahko naredimo prvenstvo, ki bo spet odmevalo po svetu. Pogodba nam prinaša veliko obvezo, a kar smo si zadali, smo še vedno izpeljali,« nam je povedal Dušan Papež in se zahvalil Občini Kamnik za finančno pomoč (zagotovili so že dvajset tisoč evrov, a večino denarja bo še treba zbrati).

1945
FRUCTAL

**VABIMO VAS
V PRENOVLJENO
MALOPRODAJO FRUCTAL
NA DUPLICO PRI KAMNIKU,
KORENOVA CESTA 7**

Kamnik

Mala Poljane

Gradišča

Borovnica

Musek

Korenova cesta 7

Škofjeva pot

Albatros Ljubljana

IZ NAŠIH KRAJEV

Rokodelke iz Makedonije na obisku

IRENA TONIN

Kamnik – Medsebojno povezovanje, mreženje in izmenjava izkušenj nimajo meja. Člani mreže rokodelcev Srca Slovenije se povezujejo z drugimi rokodelci, tako doma kot tudi v tujini. Tokrat pa so rokodelke iz Makedonije, ki so bile na študijskem obisku v Sloveniji, obiskale rokodelce iz Kamnika. Vključene so v razvojni projekt Ekonomskega opolnomočenja žensk v regiji Vardar pri organizaciji IRD – International Relief and Development. Cilj projekta je podpora ženskam, ki izdelujejo ročne izdelke in imajo namen vstopiti na samostojno pot v podjetništvo. Dvoletni projekt je del mednarodnega razvojnega sodelovanja Slovenije in Makedonije, zato je ena izmed aktivnosti tudi omenjeni študijski obisk v Sloveniji. Namen je izmenjava dobrih praks in tkanje vezi za sodelovanje. V Reciklarnici jih je navduševal status podjetja, ki nosi oznako socialno podjetje. Izjemni inovativni izdelki zaživijo v novi obliki, ki za večino predstavlja odpadni material, vendar ga ustvarjalke predelajo in izdelek pridobi novo uporabno vrednost. Številni novi izdelki so v obliki nakita, oblačil, kuhinjskih pripomočkov ali se pojavijo kot dekoracija. Materiali so iz odpadnih dežnikov, bombažnih majic, volnenih puloverjev, plastičnih vrečk ...

V Hiši keramike, kjer se nadaljuje zgodba kamniške majolike, so rokodelke iz Makedonije prejele informacije o keramiki, oblikovanju ter načinu poslikave. V Hiši keramike nastajajo izdelki tako, kot so nastali pred 160 leti. Večina prisotnih je kamniško majoliko poznala, zato je bila razstava majolik, ki je ravno takrat potekala v Hiši keramike, še toliko bolj zanimiva. Slavica Cvetek, ki z veliko ljubeznijo ustvarja in oblikuje keramiko, pa je povzela celotno zgodbo in razvoj kamniške majolike.

Rokodelke iz Makedonije so obiskale tudi trgovinico Zlata ptička v starem mestnem jedru, ki ponuja zdrave in domače naravne izdelke, ustavile pa so se tudi v TIC-u Kamnik. Nazoren opis zgodbe o siru trniču in lepota Velike planine ter Kamnika jim je popestril študijski dan, obenem pa so izkoristile priložnost za nakup spominkov.

Ubavka Janevska, vodja rokodelskega razvojnega projekta, je študijski obisk zaključila z mislijo, da je v prihodnje odprta pot dobrega sodelovanja rokodelcev Razvojnega centra Srca Slovenije ter ustvarjalcev iz Makedonije. Izoblikovano je bilo enotno stališče vseh rokodelcev, da v povezovanju, prenosu znanj in dobrih praks ni meja, zato bo naslednji korak vzpostavitve novih tržnih poti ter promociji.

Defibrilator tudi v Zgornjem Tuhinju

Prostovoljno gasilsko društvo Zgornji Tuhinj se je zopet lotilo novega projekta. Tudi tuhinjski gasilci smo se namreč odločili za nakup defibrilatorja.

MATEJA PURGAJ SLAPNIK

Zgornji Tuhinj – V Krajevni skupnosti Tuhinj, v kateri živi kar 1240 prebivalcev in zajema območje desetih vasi, je to za zdaj prvi oziroma edini defibrilator, ki je dostopen na javnem mestu, in sicer je nameščen v omarici na gasilskem domu v Zgornjem Tuhinju (na naslovu: Zgornji Tuhinj 48, Laze).

Za vse zainteresirane krajanke smo v okviru aktivnosti meseca požarne varnosti v petek, 14. oktobra, organizirali izobraževanje ter praktični prikaz uporabe defibrilatorja.

Naložba v življenja krajanov

Udeleženci so v polni sejni sobi gasilskega doma z zanimanjem prisluhnili predavatelju, ki jim je na zanimiv način s teoretskega in praktičnega vidika približal to napravo. V PGD Zgornji Tuhinj daje mo veliki pomen ozaveščanju krajanov in krajanek, zato bomo tudi v prihodnje organizirali podobne delavnice.

Veseli nas, da smo s pomočjo svojih podpornikov, zlasti krajanov ter donatorjev, realizirali ta pomembni

Defibrilator je dostopen na javnem mestu, in sicer je nameščen v omarici na gasilskem domu v Zgornjem Tuhinju. / FOTO: MATEJA PURGAJ SLAPNIK

nakup. Ta nakup je naložba v življenja – življenja krajanov in krajanek krajevne

skupnosti Tuhinj in tudi drugih.

Avtomatski eksterni defibrilator (AED) je prenosna elektronska naprava, ki je sposobna zaznati zastoj srca pri človeku. S pomočjo električnega sunka pa lahko srce ponovno požene in s tem reši življenje. Večina zastojev srca in posledično smrti se pripeti izven bolnišnic, ob prisotnosti očividcev. Vzroki za tako stanje se lahko večinoma pozdravijo le s sunkom električnega toka. Z AED damo možnost vsakemu očividcu, da začne postopke oživljanja, že prej preden prispe reševalna ekipa. Hitreje kot začnemo oživljati, več možnosti za preživetje ostane.

Za vse zainteresirane krajanke smo v okviru aktivnosti meseca požarne varnosti organizirali izobraževanje ter praktični prikaz uporabe defibrilatorja. / FOTO: MATEJA PURGAJ SLAPNIK

Novo igrišče že preizkusili

V soboto, 22. oktobra, so člani Športno-kulturnega društva Mekinje pripravili že deseti šesturni košarkarski maraton, tokrat prvič na novem igrišču pod mekinjskim samostanom.

JERNEJ FTIČAR

Mekinje – Pod koši novega igrišča so se pomerili igralci Športnega društva Tuhinj in Športno-kulturnega društva Mekinje. Čeprav smo turnir izvedli nekoliko kasneje v letu kot po navadi, igralcev ni prav nič zeblo, saj jih je kljub nizkim dopoldanskim temperaturam popoldne grelo toplo jesensko sonce. Tako igralcev, ki so prišli preizkusiti površino novega igrišča, niti navijačev, ki se jih je zbralo kar lepo število in so se na koncu veselili s svojimi zmagovalci, ni manjkalo. Na vsaki strani so igrali po štirje igralci z možnostmi menjave vseh igralcev, turnir pa je minil v znamenju športnega duha in borbenosti. Vsi igralci in navijači so se na novem igrišču lahko tudi okrepčali, saj sta Športno kulturno dru-

štvo Mekinje in KS Mekinje poskrbela za hrano in pijačo.

Tekmovanje 6 ur košarke je izmenično organizirano enkrat v Tuhinju, naslednje leto pa v Mekinjah. Ker v Mekinjah do sedaj nismo imeli športnega igrišča, je

bilo tekmovalje vedno organizirano kot protest v želji po izgradnji igrišča, in sicer na različnih lokacijah (na parkirišču tovarne Kemostik in za domom ŠKDM, kjer smo morali za igro zapreti odsek ceste, ki vodi v Nevlje), ker pa je to prva tekma

na novem igrišču, je bil letošnji turnir za Mekinjčane prav poseben. Letos so na novem igrišču slavili gostje, vendar je bil rezultat vse do zadnjih minut neodločen, v Mekinjah pa se že veselimo pomladi, ko bo tudi uradno odprtje novega igrišča.

Tekmovanje 6 ur košarke so v Mekinjah prvič pripravili na težko pričakovanem novem športnem igrišču. / FOTO: JERNEJ FTIČAR

**MestniKino
Domžale**

Ljubljanska 61, Domžale
t. 722 50 50
www.kd-domzale.si

KULTURA

Večer Sandžaka v Kamniku

Kulturno in športno društvo Sandžak v Sloveniji deluje v Kamniku, kjer živi največja skupnost Bošnjakov iz te zgodovinske pokrajine, ki leži med Srbijo in Črno goro. Nedavno so v Domu kulture Kamnik organizirali bogat kulturni program.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Kulturno in športno društvo Sandžak v Sloveniji je organiziralo Večer kulture Sandžaka, ki je predzadnji oktobrski konec tedna potekal v Domu kulture Kamnik. Program se je začel z odprtjem razstave Voda Skenderja Bajrovića, slikarja iz Gusinja v Črni gori, ki že vrsto let deluje kot likovni pedagog v Ljubljani. Delček bogate tradicije in kulture Bošnjakov iz Sandžaka so obudili s folklornimi nastopi in odličnimi sevdalinkami v izvedbi harmonikarice Anele Čin-drak ter pevke Selme Veladžić. Za predstavitev in pokušino Sandžačkih kulinaričnih dobrot je poskrbelo Združenje žena Sabah, ki deluje znotraj KSD Sandžaka v Sloveniji.

Osrednji dogodek pa je bila okrogla miza s predstavitvijo Leksikona Bošnjakov Črne gore, z osrednjim gostom, zgodovinarjem in soavtorjem leksikona dr. Šerbom Rastoderja. Poleg Rastoderja, ki velja za eno največjih avtoritet s tega področja in je priznan gost v

Atvija Kerović, Sait Šabotić, Šerbo Rastoder in Jasmina Mešić Rastoder na predstavitvi leksikona / FOTO: ALEŠ SENOŽETNIK

tujini, sta na okrogli mizi, ki jo je vodila Jasmina Mešić Rastoder, razpravljala še Sait Šabotić, urednik, zgodovinar in publicist, ter Atvija Kerović, promotor kulture Bošnjakov.

Leksikon je osnovan na nacionalni osnovi in popisuje pomembne Bošnjake v Črni gori. Sogovorniki so se strinjali, da gre za knjigo »proti pozabi« pomembnih tvorcev zgodovine in sedanosti Bošnjakov na tem območju, ki pa hkrati pomaga ohranjati kulturo tamkajšnjih prebivalcev in njihovih so-

narodnjakov, ki živijo v drugih delih države.

Ohranjajo svojo kulturo in tradicijo

Za ohranjanje kulture Bošnjakov iz zgodovinske pokrajine Sandžak, ki leži med Srbijo in Črno goro, pa pri nas skrbi Kulturno društvo Sandžak v Sloveniji, ki ga odgovorno in zavzeto vodi Hakija Alibašić. Društvo ima prostore v Kamniku, kjer živi tudi največja skupnost priseljencev iz Sandžaka pri nas. Člani društva si prizadevajo za ohranjanje

izvirne kulture, jezika, vere in tradicije Bošnjakov iz Sandžaka in v ta namen organizirajo številne športne in kulturne prireditve, kakršna je bila tudi Večer kulture Sandžaka. Poleg tega so tudi dobrodelno naravnani. Med drugim so zbirali sredstva tako za žrtve poplav v Bosni in Hercegovini kot tudi za prizadete v žledolomu, ki je prizadel Slovenijo pred dvema letoma. Med člani, ki jih društvo šteje okoli dvesto, je tudi kamniški občinski svetnik Edis Rujović.

»Kulturni dogodki spodbujajo tesnejše medkulturne stike, spoznavanje in sodelovanje med različnimi skupnostmi in to je hkrati eno od glavnih vodil našega društva, ki ves čas svojega devetnajstletnega obstoja stremi k prirejanju podobnih prireditev v želji kulturnega sobivanja in integracije v okolje,« je povedala voditeljica prireditve Sabina Sejfić iz Kamnika, ki je na temo priseljencev iz tega območja nekdanje skupne države pripravila tudi diplomsko nalogo, v kateri ugotavlja, da med pripadniki

skupnosti manjka enotno poimenovanje izvirne kulture, kar posledično vpliva na težavno konstruiranje identitete posameznika.

»Nekateri se imajo za Bošnjake, drugi za Črnogorce, tretji za Sandžaklije, četrta pa spet za Slovence, češ saj smo tukaj rojeni,« o tej težavi na bolj preprost način spregovori Kamničan Alen Alibašić, mladi član društva in hkrati pripadnik druge generacije priseljencev Bošnjakov iz Sandžaka.

Ravno v tem pa je glavni pomen Kulturnega in športnega društva Sandžak v Sloveniji, ki skozi druženje na kulturnih in športnih dogodkih pomaga ohranjati stik z izvirno kulturo, mlajšim generacijam, ki celo življenje živijo v Sloveniji, pa na pristen način omogoča spoznavati svoje korenine. »Društvo pomaga mlajšim generacijam pri tvorjenju oziroma iskanju svoje identitete, kasneje pa pri ohranjanju le-te, hkrati se pa s pomočjo društva povezujejo s drugimi kulturami, saj nas to bogati,« pravi Denis Sejfić, poleg Sabine in Alena še en mlad član, ki preko

Denis Sejfić in Alen Alibašić

društva spoznava in ohranja kulturo svojih prednikov. Prav z zavedanjem, od kod izvirajo njihove korenine, bi mladi člani društva radi vzgajali tudi svoje potomce, zato so hvaležni za delo, ki ga v društvu opravljajo starejši. »Ne smemo pozabiti truda starejših članov, ki ohranjajo društvo na tej ravni in prenašajo svojo kulturo na mlajše generacije. Brez spoštovanja in ohranjanja kulture bodo prihodnje generacije pozabile, od kod prihajajo,« sta prepričana Alen in Denis.

Srečanje pevskih prijateljev

V polni dvorani razstavišča Veronika je bila v soboto, 15. oktobra, v organizaciji Delavsko kulturnega društva (DKD) Solidarnost tradicionalna, že 12. prireditev Srečanje pevskih prijateljev, deset dni kasneje pa smo Solidarci gostovali pri predsedniku Borutu Pahorju.

MARTIN GORENC

Kamnik – V koncertnem programu so nastopili Ženski pevski zbor Solidarnost, ki ga vodi zborovodja Marko Tiran, Otroški pevski zbor Vrabčki DKD Solidarnost pod vodstvom Marinke Aparnik, Moški pevski zbor DKD Solidarnost, ki ga vodi zborovodja Uroš Gorenc, člani Pihalnega orkestra DKD Solidarnost in gostujoči Moški pevski zbor Šmarje - Sap pod vodstvom Mojce Jevnikar - Zajc. Program sta

povezovala Zlatka Levstek in Martin Gorenc.

Skozi to prireditev je DKD Solidarnost predstavilo Kamnik že okoli štiridesetim pevskim zborom širom Slovenije in tudi v zamejstvu. »Če se počutiš osamljen, je razlog, da si v življenju gradil zidove namesto mostov,« je takoj na začetku poudaril povezovalac programa. Člani DKD Solidarnost gradijo mostove, saj gostujočim zborom tudi vrnejo obisk. V soboto, 22. oktobra, so pevci moškega in ženskega pevskega zbo-

ra odpotovali v goste v Šenčrimo na Avstrijsko Koroško, kamor jih je povabil dolgoletni prijateljski Moški pevski zbor Vinko Poljanec. Povezovalca programa je na koncu dejala. »Dan s takšnim zaključkom, kot je današnji, je popoln dan. Ohranimo take dni v sebi za hude čase, če bodo kdaj prišli. Nikoli ne veš.« Ob sprememljavi harmonike so vsi nastopajoči in tudi del občinstva zapeli še pesem Vilka in Slavka Avsenika Ostanimo prijatelji.

Solidarci v predsedniški palači

V torek, 25. oktobra, smo na povabilo Protokola republike Slovenije pevke in pevci Delavsko kulturnega društva Solidarnost gostovali v Predsedniški palači v Ljubljani. Sodelovali smo v kulturnem programu v počastitev državnega praznika dneva suverenosti in dneva odprtih vrat, ki ga ob vsakem državnem prazniku organizira Urad predsednika Republike Slovenije. Nastopili smo v veliki dvorani predsedniške palače ob prisotnosti predsednika, številnih gostov in naključnih obiskovalcev. Po nagovoru predsednika Boruta Pahorja in fotografiranju z njim na stopnicah velike dvorane smo šli na vodeni ogled palače. V svoji pisarni nas je sprejel tudi predsednik in se z nami zadržal v sproščnem pogovoru. Med ogledom palače in protokolarnih daril smo na steni v pisarni generalne sekretarke predsednika opazili tudi veliko sliko kamniškega Malega gradu.

Koncert S tamburico v veselo jesen

JASNA PALADIN

Kamnik – Pevci Komornega pevskega zbora Šutna Kamnik vabijo na koncert z naslovom S tamburico v veselo jesen, na katerem bodo nastopili člani KPZ Šutna

Kamnik ter njihovi gosti – člani Tamburaškega orkestra KUD Vrhpolje in Vanja Osolnik.

Koncert bo v petek, 11. novembra, ob 18.30 v avli Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik.

DOKTOR STRANGE

4. | 6. | 11. nov

akcijska domišljajska pustolovščina / Doctor Strange / režija: Scott Derrickson / igrajo: Benedict Cumberbatch, Tilda Swinton, Rachel McAdams, Mads Mikkelsen, Scott Adkins, Chiwetel Ejiofor, Michael Stuhlbarg, Benedict Wong, Amy Landecker, Juani Feliz, Shina Shihoko Nagai / 2016, ZDA / 130'

NOVEMBER
PRIPOROČAMO

Življenje svetovno znanega nevrokirurga dr. Stephena Strangea se po prometni nesreči postavi na glavo, saj ne more več uporabljati rok. Ker mu zahodna medicina ne more pomagati, se zateče k zdravilcem v skrivnostni enklavi Kamar-Taj. Tam že kmalu spozna, da ne gre le za zdravilsko središče, temveč tudi za prvo bojno črto v boju proti nevidnim mračnim silam, ki skušajo uničiti stvarnost. Strange se, oborožen z novimi čarobnimi močmi, kmalu znajde pred odločitvijo, ali naj se vrne v nekdanje življenje bogastva in veljave, ali ostane in brani svet kot eden najsilnejših čarodejev, kar jih je bilo.

MESTNI KINO DOMŽALE
Ljubljanska 61, Domžale
T 722 50 50
www.kd-domzale.si

sledite nam tudi na Facebooku
facebook.com/mestnikinodomzale

Mestni Kino
Domžale

Letošnje Srečanje pevskih prijateljev je bilo že dvanajsto po vrsti. / FOTO: DKD SOLIDARNOST

PODJETNIŠTVO

Jubilej z energijo narave

Letos mineva 55 let od ustanovitve podjetja Zarja ter 25 let od ustanovitve podjetja Zarja Kovis, kar so zaposleni počastili s strokovnim posvetom in družabnim srečanjem v Termah Snovik.

JASNA PALADIN

Snovik – Zarja Kovis, podjetje za strojne, plinske in elektro inštalacije, energetske sisteme in inženiring, letos praznuje dvojni jubilej, in ker se že desetletja posveča-jo okolju prijaznim energijam, so temu 20. oktobra posvetili tudi strokovno srečanje z naslovom Z energijo narave: čista dostopna, učinkovita in vzdržna energija – edina prava odločitev in alternativa. Z vidnimi strokovnjaki so namreč želeli sprejeti izzive, ki jih na področju energetike pred vse nas postavljajo tehnološki razvoj ter življenjske potrebe današnjega in prihodnjega časa.

Težava »le« še v naših glavah

»Rešitve poznamo, sprejeli smo ukrepe, imamo tudi vire financiranja, samo na nas je, da delujemo v sozvočju z naravo in z energijo narave. Težava torej ni v ka-

pitalu, pač pa v naših glavah,« se je glasilo eno od sporočil podjetja, ki sodi med najuspešnejše v občini Kamnik, kar jim je priznal tudi župan Marjan Šarec. »Ljudje smo čudni. Danes na novo odkrivamo tisto, kar smo nekoč že vedeli in je bilo samoumevno. Še nekaj let nazaj je bilo nazadnjaško imeti krušno peč, danes vemo, da je povsem drugače. Smešno, a hkrati žalostno je, kako nas danes mediji učijo, kako pravilno zakuriti ogenj, kako se pozimi ogreti in kako poleti ohladiti. A številna znanja se žal pozabljajo in številni se še vedno ne zavedajo, da je bila narava tukaj mnogo pred nami in da nismo mi tisti, ki bodo krojili usodo naravi, ampak je obratno. V Zarji Kovis uporabljajo zdravo pamet in ni naključje, da njihov direktor prihaja iz Tuhinjske doline, saj Tuhinjci še vedo, kako funkcionira narava,« je med drugim

dejal župan in direktorju podjetja Zarja Kovis Ivanu Hribarju izročil zahvalo Občine Kamnik, saj s spoštovanjem do okolja, z znanjem, dolgoletnimi izkušnjami in inovativnostjo hodijo z energijo narave po poti uspeha ter nosijo ime Kamnika izven njegovih meja.

Razprave bodo izdali v zborniku

Kot pravijo v Zarji Kovis, je bil cilj strokovnega srečanja ta, da splošna, politična, strokovna in podjetniška javnost, predvsem pa mlada generacija, vidi svojo konkretno nujnost in perspektivo življenja in ustvarjanja ter da jih za to navduši in motivira. Prav zato svoje izkušnje in znanje želijo deliti z drugimi. V razpravi so s svojimi pogledi delovali nekateri ugledni strokovnjaki. Da se nahajamo na prelomni točki človeštva, na kateri je prava odločitev le sonaravni energetske pri-

stop, in da so omejitve le v naših glavah, ne kapitalu, je tako poudaril Peter Novak, eden največjih strokovnjakov za energetiko pri nas. Mag. Gregor Rome je predstavil konkretna posojila in učinke Ekosklada, Uroš Habjan z ministrstva za infrastrukturo novo finančno perspektivo na področju energetike 2014–2020, Rajko Lebar nekaj primerov dobrih praks s projekti trajnostne energije, mag. Boris Sučić z Inštituta Jožef Stefan novo tehnologijo za nižanje porabe energije, Ivan Hribar pa konkretne priložnosti podjetij, ki se ukvarjajo z naravno energijo. Zbrani so poudarili, da je treba izkoristiti priložnosti, saj je v novi finančni perspektivi EU do leta 2020 preko različnih razpisov za obnovljive vire energij na voljo še več finančnih sredstev kot do zdaj. Prispevke sodelujočih avtorjev bodo izdali v priložnostnem zborniku.

Direktor Zarje Kovis Ivan Hribar je iz rok župana Marjana Šarča prejel posebno priznanje Občine Kamnik.

Strokovnega srečanja so se poleg predavateljev udeležili tudi poslovni partnerji, zaposleni in drugi gostje.

Eta – tovarna, ki obeta

Takšen je bil naslov muzejskega večera v okviru razstave Kam so šle vse fabrike v muzeju na Zapricah, ki za razliko od minulih ni bil posvečen propadli tovarni, pač pa Eti, ki še vedno posluje, in to zelo uspešno.

JASNA PALADIN

Kamnik – Tudi tokratni muzejski večer, posvečen kamniški industriji in industrijski dediščini, je pripravil Marko Kumer, ki je zbranim obiskovalcem pestro zgodovino tovarne, ki deluje že od leta 1923, predstavil tudi s pomočjo starih fotografij in arhivskih filmskih posnetkov.

Tovarno so ustanovili Kamničana Stanko in Ignac Žargi ter Ljubljančan Franc Khan (ime je dobila po hčeri enega od ustanoviteljev) in jo postavili na Šutno, v prostore, ki so danes znani kot nekdanja Metalka. Prostori družinskega podjetja, kjer je bilo več let le sedem zaposlenih, so kmalu postali pretesni, a na današnjo lokacijo na Kajuhovi ulici so se preselili šele leta 1963. V najboljših letih je imela tovarna, ki je že od samega začetka najbolj poznana po svoji gorčici in kislih kumaricah, 380 zaposlenih. Po vojni je bila tovarna denacionalizirana, leta 1984 so se pripojili k Mercatorju, danes pa je družba v lasti zasebnikov, holdinga AG. »Prav dosti se od časov, ki smo jih videli na filmu, ni spremenilo. Še vedno sklepamo pogodbe s kmeti in zadrugami, še ved-

Direktorica Ete Ksenija Jankovič Banovšek (v sredini) v družbi sedanje vodje proizvodnje Nataše Kocijan (levo) in Ane Rak (desno), ki je proizvodnjo vodila dvajset let, enajst let pa še oddelek razvoja. / FOTO: JASNA PALADIN

no smo odvisni od letin, še vedno pa je v naši proizvodnji kljub avtomatskim linijam veliko ročnega dela. Receptur – te so še vse izvirne – namreč z avtomatiko ne želimo ogroziti, prav tako delo zahteva veliko občutka za hrano, za kuhanje, česar ne gre brez človeških rok. Le z dobavo kozarcev pa res nimamo več težav,« je arhivske posnetke iz 70. in 80. let prejšnjega stoletja, na katerih je bilo večkrat poudarjeno, da slovenske

steklarne ne morejo zagotavljati zadostne količine kozarcev, pokomentirala ena od dveh direktorjev Ete danes Ksenija Jankovič Banovšek. V pogovoru z Markom Kumrom je še povedala, da imajo danes 160 zaposlenih, da letno predelajo deset tisoč ton pridelkov, da zapakirajo 351 različnih izdelkov, da izvažajo na kar 23 tujih trgov in da poslujejo dobro, saj menda tudi delavci dobijo nagrado za uspešnost.

Vinska pot

v rovih pod starim Kranjem

PETEK
11.^{IN}

SOBOTA
12.

PETEK
18.^{IN}

SOBOTA
19.

NOVEMBER

OKUSITE VINORODNO IN KULINARIČNO SLOVENIJO
VEČ KOT 30 DEGUSTACIJSKIH TOČK

VSTOPNICE SO V PRODAJU V
KRANJSKI HIŠI,
GLAVNI TRG 2,
PETROL SERVISIH
IN NA VSEH PRODAJNIH
MESTIH **EVENTIM.**

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO
KRANJ

WWW.VISITKRANJ.SI

MLADI

Na poti k ekošoli

Tudi na Osnovni šoli 27. julij Kamnik se zavedajo, da je mlade treba vzgajati v ekološkem duhu. Nedavno so podpisali Eko listino in tako stopili še korak bližje nazivu ekošola.

JASNA PALADIN

Kamnik – Družini slovenskih ekošol se bo kmalu – predvidoma že prihodnje leto – pridružila tudi Osnovna šola 27. julij Kamnik, ki vestno in vztrajno izpolnjuje zahteve tega mednarodno

uveljavljenega programa. Za pridobitev zelene zastave, ki je tudi znak ekošole, je treba opraviti sedem korakov – predzadnji je prav podpis Eko listine, ki so jo ravnateljica šole Jasna Lampe, župan Marjan Šarec, nacionalni koordinator projekta

ta Ekošola mag. Gregor Cerar in starši podpisali v sredo, 19. oktobra.

»Za učence Osnovne šole 27. julij Kamnik se največkrat predpostavlja, da ne zmorejo in ne znajo vsega, a so dokaz, da naredijo vse, česar se lotijo. Prepričan sem, da bo zato ta šola tudi najboljša ekošola v naši občini,« je ob podpisu povedal župan Marjan Šarec.

Na šoli so v preteklem šolskem letu izpeljali več ekoloških aktivnosti: s svojimi izdelki (marmelada, domači rezanci, korenčkov sok, domača 'vegeta', zeliščni kis ...) so sodelovali na tržnici Okusi Kamnika – Podeželje in Eko, za nakup novega inkubarorja so zbirali stare plastenke in med 190 zavodih osvojili 2. mesto, zbrali so 3600 kilogramov starega papirja, z zbiranjem zamaškov pa sodelovali tudi v humanitarni akciji za Nadjo.

Eko listina je svoje mesto dobila na vidnem mestu v šoli. Skupaj z učenci sta jo namestili ravnateljica Jasna Lampe in koordinatorica projekta Ekošola na OŠ 27. julij Kamnik Janja Križnik. / FOTO: JASNA PALADIN

Naravoslovni tabor v Kamniški Bistrici

Dijaki 4. letnikov Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik, ki se pripravljajo na maturitetni preizkus iz biologije, fizike in kemije, so imeli znova priložnost spoznati in osvežiti poznavanje naravnih zakonitosti preko eksperimentalnega dela.

ANDRAŽ DOLAR

Kamniška Bistrica – Že tradicionalni naravoslovni tabor Pri Jurju v Kamniški Bistrici, ki se je odvijal v septembru, je dijake 4. letnikov znova opremil z novimi znanji in prijetnimi vtisi gostujočih predavateljev. Pod mentorstvom profesorjev so dijaki opravili številne eksperimentalne vaje in naloge, delo je potekalo tudi na terenu.

K sodelovanju so povabili tudi znane in zanimive predavatelje. V četrtek je dijake navdušil Tomaž Humar mlajši, ki je predstavil svoje potovanje okoli sveta s kolesom, s čimer se je tudi vpisal v Guinnessovo knjigo rekordov kot najmlajši človek, ki je kadarkoli doslej obkrožil svet s kolesom. V večernih urah je sledilo prijetno druženje ob tabornem ognju.

Naslednji dan je v dopoldanskem času potekalo intenzivno eksperimentalno delo, nato pa so dijaki z zanimanjem prisluhnili gostu, psihiatru dr. Andreju Kastelincu, ki se je s svojim predavanjem o odvisnosti in drogah

Dijaki so lahko prisluhnili tudi Tomažu Humarju mlajšemu, tudi maturantu Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik, ki je predstavil svoje kolesarjenje okoli sveta. / FOTO: ARHIV GSŠRM

dotaknil problematike, ki je danes vsesplošno prisotna tudi med mladimi.

Tabor, ki je potekal v čudoviti naravni krajini, je še

enkrat znova odlično upravitelji svoj namen. Profesorji in dijaki so prepričani, da se ga veselijo že naslednja, znanja željna generacija.

Mesto mladih v nekdanjem Alpremu

Kamnik – Mladinski svet Kamnik in MC Kotlovnica vabita na Mesto mladih, ki bo v nekdanjem Alpremu v soboto, 5. novembra, od 17. ure dalje. Poleg glasbenih skupin se bodo predstavile tudi številne mladinske organizacije. **J. P.**

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

VABLJENI NA MARTINOVO TRŽNICO NA GLAVNEM TRGU!

Razvajajte svoje brbončice s tradicionalnim firštouim golažem, kajžarsko klobaso ali tuhinjsko filo. Letošnje leto lahko premierno poskusite tudi Kamniško košarico lokalnih dobrot.

12. november, od 8. do 13. ure

Vabljeni na kulinarčno razvajanje ob odlični vinski kapljici!

Novičke iz GSŠRM

Dogajanje do prvih počitnic

Deseti mesec je prinesel jesen, šola se nadaljuje v polnem zamahu, poletno počitnikovanje se zdijo le še odmaknjene sanje.

Novinarska ekipa šole Press je dobila nov spletni portal, kjer so bralcem na voljo kolumne, ki jih na aktualne teme pišejo dijaki, v sklopu tega projekta pa nastaja tudi rubrika "Ljudje z Gsšrm", ki se zgleduje po ameriškem "People of New York".

Strokovni moduli šole so izvedli kar nekaj enodnevnih ekskurzij. Ekonomci drugih letnikov so zavili na Štajersko, kjer so se spoznali z delom ogromne kozmetične družbe Afrodita, v Olimju pokušali čokolado in si ogledali njihove terme ter bili v Rogaški Slatini priča izdelovanju stekla.

Na šoli so jih obiskali tudi predstavniki Fursa, ki so dijakom približali znanje o davkih. Višji letniki ekonomskega modula so prečkali severno mejo, se ustavili v avstrijski čokoladnici in se sprehodili skozi mesto Gradec. Bili so tudi v naši prestolnici. V Ljubljani so si ogledali Mestno hišo, sedež vlade RS in upravno enoto na Mačkovi. Po sprehodu skozi stari del mesta so uživali v degustacijah Odprte kuhne.

Vzgojitelji tretjega letnika so se udeležili vzgojiteljadne v Celju, kjer so poleg druženja podoživeli zgodovino Celjskih grofov, dogodek pa je s svojim obiskom počastila in popestrila še pisateljica Lila Prap.

Gimnazijcem je minila prva letošnja obširnejša strokovna ekskurzija. V sklopu geografskega krožka so se z avtobusom odpravili na petdnevno potovanje po Nizozemskem. Poleg glavnega mesta Amsterdam so se srečali tudi s podeželjem. Depresija vodi do nešteto izpeljanih vodnih kanalov, ki prepredajo vso državo. Nižina, ki jo prekinjajo nasajeni topoli in vetrnice ali mlinci na veter, se v mestih razraste v visoke in ozke stano-

vanjske stavbe. Izmed mnogih izletov so dijaki enkrat tudi zapustili celino in se odpravili na najbližji otok med Frizijskih otokov: Texel.

Doma pa je med tem časom potekalo državno šolsko prvenstvo v orientacijskih tekih. V Dobravljah so dijaki naše šole zasedli prvo mesto in si s tem zagotovili nastop na naslednjem nivoju, ki jih čaka aprila 2017 na Siciliji. V prihodnjih dneh je čas, da si naberemo nove energije za poslednji zamah pred novim letom, ki bo nedvomno zahteval veliko truda.

Avtor: Maja Toni, GSŠRM Press
Fotografinja: Maša Kotnik, GSŠRM Press

ŠPORT

Šest ekip v članski konkurenci

Čeprav sta obe drugi članski ekipi Calcit Volleyballa nekoliko v senci uspehov prvih ekip – ženska ekipa je dvakrat zaporedoma osvojila naslov državnih prvakinj, moška pa v minuli sezoni prišla do pokalne lovorike – so v klubu izredno ponosni tudi na njihove uspehe.

MIHA ŠTAMCAR

Kamnik – Aktualne slovenske državne prvakinja bodo jutri v Modeni igrale povratno tekmo drugega kroga kvalifikacij za uvrstitev v ligo prvakinj, slovenski pokalni zmagovalci pa bodo pred svojimi navijači gostili ravenski Fužinar, v sredo, 9. novembra, pa v zaostali tekmi drugega kroga 1. DOL še kanalski Salonit. Obe tekmi se bosta začeli ob 19. uri.

Igra, ki obeta

Minulo soboto so Kamničani v derbiju slovenske lige v dvorani Tivoli v okrnjeni zasedbi brez poškodovanega kapetana Andreja Štembergerja Zupana in obolelega Žana Novljana proti ACH Volleyju imeli štiri zaključ-

Druga ženska ekipa Calcit Volleyballa / FOTO: KLEMEN BRUMEC

ne žoge za zmago, žal so se na koncu morali zadovoljiti le s točko. A z igro, ki obeta, zanje pa je bil usoden njihov nekdanji igralec Žiga Štern. Izredno uspešno je v novo sezono krenila druga moška ekipa Calcit Volleyballa, ki jo vodi Gregor Hribar, sicer predsednik kluba in trener, ki je na začetku tisočletja s Kamničani trikrat zaporedoma osvojil naslov državnih prvakov. V ekipi so v glavnem mlajši igralci, štiri so letnik 1999, ki so prihodnost kamniškega kluba. Po štirih odigranih krogih so še brez poraza, v soboto jih v dvorani OŠ Stranje čaka obračun z vodilnimi Črnučani, ki jih v letošnji sezoni vodi Marko Brumen, v zadnjih štirih sezonah trener prve ekipe Calcit Volleyballa. »Za zdaj sem zadovoljen s tem, kako fantje igrajo. V primerjavi z lansko ekipo, ki je bila peta, je veliko sprememb, v njej je še več mlajših igralcev, saj je naš namen, da dobijo čim več priložnosti v drugoligaški konkurenci. Izid v tem tekmovanju za

nas ni osnovni cilj, bolj pomembno je, da igralci pridobijo izkušnje in da se kdo izmed njih prebije v prvo ekipo. V letošnji sezoni je to uspelo Timoteju Ratku in Metodu Golobu, s prvo ekipo trenira tudi Teo Podobnik,« je s trenutnimi igrami svojih varovancev zadovoljen Hribar.

S še mlajšo ekipo v drugi ženski ligi – zahodna skupina igra Tanja Božinović, ki je v kamniškem klubu zadolžena za mlajše ženske selekcije. Trenerka, ki slovi kot strokovnjakinja za delo z mladimi igralkami, ima v ekipi tudi nekaj starejših deklic, ki jih v soboto prav tako čaka pomembna tekma, saj bodo v športni dvorani Kamnik gostile ekipo Ankarant-Hrvatini. Primorke so po štirih odigranih krogih še

brez poraza, Kamničanke so izgubile le eno tekmo. »V drugi ekipi se igralka šolajo za prvo ekipo, toda prehod iz druge v prvo ekipo je odvisen tudi od trenerja prve ekipe, njegovega načina dela in vizije. Nekateri trenerji svoje delo načrtujejo izključno na starejših, bolj izkušenih igralkah, drugi radi zraven pridružijo še kakšno mlajšo, nadarjeno igralko. Bomo videli, kako bo v novi sezoni, sama iskreno upam, da bo prej ali slej prišlo do tega, da bodo igralko iz druge ekipe zaigrale za prvo ekipo, kar je tudi naše delo in naš cilj,« je dejala Božinovićeva.

Ekipi tudi v tretji ligi

Že v minuli sezoni so Kamničani imeli tudi tretjo člansko ekipo, ki igra v 3. DOL, v letošnji se jim je prvič pridružila tudi tretja ženska članska ekipa. Calcit Volleyball je tako edini klub v Sloveniji, ki ima v članski konkurenci kar tri svoje ekipe.

Sezona polna presežkov

Sezone 2016 za gorske kolesarje je konec. S presežki se je vnovič končala za kamniški klub Calcit Bike Team. Njegovi člani so osvojili sedem naslovov na državnem prvenstvu v krosu, sedem na državnem prvenstvu v vzponu, sedem skupnih zmag v slovenskem pokalu, dobili so ekipni seštevki pokala in uspešno priredili tri dirke.

KRISTIJAN ERJAVEC

Kamnik – Calcitovci so na domačih tleh spet potrdili prevlado. Na državnem prvenstvu v Kočevju so v moški absolutni konkurenci drug za drugim prišli trije člani v dresu kamniške ekipe, prvi je bil Gregor Krajnc, drugi Rok Naglič in tretji Boštjan Hribovšek. Krajnc je s tem oblekel majico državnega prvaka med mlajšimi člani, Hribovšek pa med člani. Tina Perše je osvojila naslov podprvakinja, od nje je bila hitrejša Tanja Žakelj. Tudi v ostalih kategorijah je imel Calcit veliko razlogov za veselje, saj so v Kočevju na zmagovalnem odru stali predvsem mladi člani. Hana Kranjec Žagar med deklicami do 13 let in Jaka Tominešek med dečki do devet let sta postala najboljša v Sloveniji, na zmagovalnem odru v dresu Calcita je bilo še sedem mladih nadobudnežev. Tudi starejši Calcitovci so blesteli, Gregor Miklič je opravil s tekmeči med veterani 2, Mira Kranjec med veterankami, na odru za zmagovalce so bili še trije. V pokalu Slovenije je skupni seštevki dobilo sedem kamniških gorskih kolesarjev. Med moškimi elite je Boštjan Hribovšek premagal Luko Tavčarja, med mlajšimi člani pa Rok Naglič Gregorja Krajnc. Tina Perše je bila najboljša med (mlajšimi) članicami. Mohor Vrhovnik je med amaterji osvojil končno drugo mesto,

Najhitrejši člani na državnem prvenstvu v Kočevju: Gregor Krajnc, Rok Naglič in Boštjan Hribovšek

med veterani 1, 2 in 3 pa so prav tako drugo mesto osvojili kamniški gorski kolesarji Uroš Mikelj, Gregor Miklič in Bojan Kemperl. Mira Kranjec je dobila seštevki med veterankami, druga je bila Alenka Majnik. Med mladinkami je Nika Dečman osvojila drugo mesto, Eva Jagodič pa tretje.

V mlajših kategorijah je Jaka Starman končal na tretjem mestu med dečki do 15 let, Hana Kranjec Žagar je bila prva med deklicami do 13 let, Jan Boltar drugi med dečki do 11 let. V kategoriji do devet let je med prvimi tremi imel Calcit tri člane: Jaka Tomineška, Nika Auerja in Marka Majnika. Ana Inkret je med deklicami do devet let osvojila tretje mesto, Tajda Šoštarko pa prvo med deklicami do sedem let. Calcit Bike Team je osvojil še oba seštevka med ekipa-

mi, tako med mladimi kot starejšimi je s skoraj 5000 točkami razlike premagal domžalsko Energijo. Med sezono je zablestel Luka Tavčar, ki se je letos več preizkušal na maratoni. Najprej se je z Boštjanom Hribovškom udeležil etape hrvaške dirke 4islands, končala sta na tretjem mestu. Kasneje je nastopil še na TransDinari, tam pa ugnal vso konkurenco.

Odlični tudi kot organizatorji

Calcit Bike Team je letos organiziral tri dirke. Na 19. Kamniškem krosu, ki je letos štel za mednarodne točke, saj je imel oznako UCI C.1, sta bila najboljša kamniška predstavnik Tina Perše, ki je bila šesta med članicami, in Boštjan Hribovšek, ki je bil deseti med člani.

Vmes je bil Kamnik prizorišče tekme v enduru, ki je štela za državne naslove. Za konec sezone pa je Calcit Bike Teamu pripadla še organizacija državnega prvenstva v vzponu, ki je bil tokrat na Menino planino. Luka Tavčar je bil prvi med člani, Rok Naglič med mlajšimi člani, Tina Perše med članicami, Eva Jagodič med mladinkami, Matic Kranjec Žagar med dečki do 15 let, Ambrož Vovk med dečki do 13 let, Hana Kranjec Žagar pa med deklicami do 13 let.

Za konec velja omeniti še dobro delo skozi sezono, saj je trud calcitovcev opazil selektor slovenske reprezentance Urban Ferenčak in na svetovno prvenstvo na Češko odpeljal Boštjana Hribovška, Gregorja Kranjca in Roka Nagliča.

Misli ekipe in drugih članov Calcit Bike Teama pa so že v sezoni 2017. V tej bo še naprej poudarek na delu z mladimi, tekmovalci in tekmovalke bodo skušale svoje rezultate še izboljšati, organizacijska ekipa kluba pa se pripravila na dve dirki, ki jih bo prihodnje leto priredil Calcit Bike Team. Prva bo 23. aprila, takrat je na sporedu jubilejni, 20. Kamniški kros, tudi z oznako UCI C.1, druga pa bo 28. maja v Planici, kjer bo dirka v krosu z oznako UCI C.2, ta pa bo služila kot priprava na svetovno vojaško prvenstvo, ki bo leta 2018 v Sloveniji.

Začetek kegljaške sezone

Začela se je občinska liga v kegljanju po končanem klubskem mednarodnem tekmovanju. Tokrat so igralci Calcita nastopili v Srbiji v Bački Topoli na Evropskem pokalu in zasedli zelo dobro četrto mesto.

LEON PIRMAN

Kamnik – V občinski ligi tudi letos nastopa osem ekip: Ambrož Team, Calcit, Kegelj Team, ŠD Soteska, Zarja Elektronika, ŠD Policist, DU Kamnik in Mladinci KK Kamnik. Vodje ekip so se na skupnem sestanku odločili, da se lanski tekmovalni sistem ne spreminja. Tekmovanje se je začelo sredi oktobra, redni del se konča v marcu, razigravanje pa predvidevamo konec aprila. Tekmovalna sezona je dolga in upamo, da nam bo prinesla bolj kakovostno kegljanje od prejšnje sezone. Že v prvem kolu so igralci ŠD Policist pripravili preseženje in pripravili prvaka

Ambrož Team. V ekipi ŠD Policist je bil najboljši Damjan Hafnar s 580 podrtimi keglji, a je kljub temu bil poražen proti Mateju Turku z odličnimi 604 podrtimi keglji. Ta poraz je bil osnova za zmago, ker ni bila narejena velika razlika v podrtih kegljih. Matej Razdevšek (524), Matej Kern (545), Brane Hribar (506), Zdravko Soldo (514), Igor Zamljen (561) in Damjan Hafnar (580 podrtih kegljev) so s končnim rezultatom 5:3 zmagali. Drugi dvoboji so se končali po pričakovanjih. Odigrano je bilo tudi 2. kolo; doseženi so bili naslednji rezultati: DU Kamnik : Kegelj Team 1:7, Ambrož Team : ŠD Soteska 5:3, Calcit : Zarja

Trikratni zmagovalci občinske lige – ekipa Ambrož Team

Elektronika 2:6 ter ŠD policist : Mladinci 6:2. Derbi kola so pričakovano dobili lanskoletni prvaki Ambrož Teama. Tekma je bila kakovostna, saj so igral-

ci Ambrož Teama podrli prvoligaških 3465 kegljev. Po končanem drugem kolu imajo obe zmagi igralci Zarje Elektronike, Kegelj Teama in ŠD Policist.

ŠPORT

Plesalka za svetovne odre

Patricija Crnković, devetnajstletna plesalka iz Kamnika, je sredi oktobra na evropskem prvenstvu v šov plesih v Rusiji premagala vso konkurenco in ubranila lanski naslov evropske prvakinja.

JASNA PALADIN

Kamnik – Ta zmaga ji še posebej veliko pomeni, saj je zmagala s svojo lastno koreografijo, hkrati pa se je kot tekmovalka po desetih letih nastopov za Slovenijo s tem tudi na najlepši možen način poslovila od tekmovalnih odrov. Patricija namreč svojo umetniško pot nadaljuje na Nizozemskem, na priznani Umetnostni akademiji Codarts, kjer se bo popolnoma posvetila plesu.

Nedavno ste osvojili drugi zaporedni naslov evropske prvakinja v šov plesih. Je bilo naslov težje osvojiti ali ubraniti?

»Vsaka tekma je zgodba zase. Ne morem reči, kdaj je bilo lažje in kdaj težje. Konkurenca je podobna, a hkrati drugačna.«

Na prvenstvu ste bili edina Slovenka. Kako to? Kakšna je bila sicer konkurenca?

»Večina slovenske reprezentance se je letos odločila za obisk drugih mednarodnih tekmovalnih odrov, ki sledijo do konca decembra. Jaz se drugih tekmovalnih odrov ne morem udeležiti, saj mi študij tega ne dopušča. Rusija je malo dlje kot večina ostalih

tekmovalnih odrov, ki so po navadi v Nemčiji in na Poljskem, zato se slovenska reprezentanca redkeje odloča za udeležbo na tekmovalnih odrov, ki so na ruskih tleh. Meni pa se je časovno to tekmovalje najbolje izšlo, saj smo imeli ta teden ravno jesenske počitnice. Konkurenca je bila najverjetneje najmočnejša v moji kategoriji, saj so to članske ženske solistke, kjer je deklet prijavi največ in so tudi najboljše. Pojavilo se je tudi nekaj novih, mlajših obrazov, ki so me presenetile in se dobro izkazale.«

Prvič ste zmagali s svojo lastno koreografijo. Kako to, da ste se odločili tako? Ne sodelujete več s trenerjem?

»Lansko leto sem se odločila, da se poleg tega, da končam dve srednji šoli (Gimnazijo Bežigrad in Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana), udeležim tudi kakšnega tekmovalnega. Želela sem si predvsem sama kaj ustvariti, saj je to neki nov proces, ki je zelo zanimiv. Da ti priložnost, da si sam poiščeš glasbo in potem svetu predstaviš svojo idejo. Tako je sporočilo tudi bolj doživeto in iskreno. Plesni Klub M mi je prišel pri tem zelo naproti, ponudili so mi svoje prostore, ki so

Patricija Crnković / FOTO: OSEBNI ARHIV PLESALKE

mi bili vedno na voljo in v katerih sem lahko nemoteno ustvarjala koreografijo in trenirala kadarkoli. No, s to isto koreografijo, ki sem jo imela pripravljeno že za državno prvenstvo, sem nastopila tudi na evropskem prvenstvu. Časa za vaje nisem imela veliko, saj študij poteka v polnem teku. Tako sem koreografijo lahko pilila le ob koncih tedna ali pa zvečer po koncu delovnega dneva.«

Stari ste šele devetnajst let, v svoji 'vitriini' pa imate že vrsto športnih uspehov. Ste

za plesalko že v zrelih tekmovalnih letih ali ta šele prihajajo?

»V zadnjih desetih letih tekmovalni se je res nabralo mnogo medalj z domačih in svetovnih odrov. Največ mi pomenijo tiste, za katerimi je bilo največ garancij in odrekancja. Takrat je veselje res nepopisno. Tukaj niti ne gre za zmago ali pa medaljo, ampak za občutek, ko odideš iz odra in veš, da si odplesal tako (ali še bolje), kot si si zastavil. Tekma, ki jo imam v najlepšem spominu, je zmaga leta 2014 na svetov-

»Želela sem si predvsem sama kaj ustvariti, saj je to neki nov proces, ki je zelo zanimiv. Koreografija ti da priložnost, da si sam poiščeš glasbo in potem svetu predstaviš svojo idejo. Tako sporočilo tudi bolj doživeto in iskreno.«

nem prvenstvu v show plesih v Pragi v kategoriji solo članice. Isto leto sem zmagala tudi v kategoriji džez in bila srebrna v modernu. Lep spomin je tudi iz leta 2013, ko sem bila prvo leto članica in sem zmagala na evropskem prvenstvu v džezu. In mnogo, mnogo drugih. Večina deklet tekmuje nekje do moje starosti ali pa kakšno leto dlje. Potem pa jih veliko neha s plesom, tiste, ki mislimo resno, pa se posvetimo vstopu v profesionalni svet, ki pa je nekaj čisto drugega.«

Letos ste se preselili v tujino – v Rotterdam, kjer na tamkajšnji umetnostni akademiji študirate ples. Zakaj prav ta akademija?

»Akademija Codarts je med tremi najboljšimi plesnimi akademijami v svetu in v evropskem prostoru, tudi ena najbolj priznanih, če ne kar najbolj. Ponuja odlični program, delo z odličnimi pedagogi in koreografi, in odpira vrata v profesionalni ples. Zdaj se od tekmovalnih poslavljam, saj se bom v celoti posvetila študiju.«

Kakšni so bili prvi tedni študija? Kako ste se privadili na tamkajšnje življenje in

kakšne so razlike v pogojih za plesalce na Nizozemskem in pri nas?

»Tukaj sem že več kot dva meseca. Na večino stvari sem se že zelo privadila. Program je naporen, kar mi je všeč. Spoznavam nove plesne stile in načine dela. Življenje tukaj mi je všeč, počutim se udobno in do zdaj je bilo tudi vreme po godu, kar pa se začenja spreminjati, česar se ne veselimo ravno. Ples je na Nizozemskem bolj cenjen. Plesalci in umetniki na splošno so bolj cenjeni in imajo mnogo več priložnosti za zaposlitev.«

V kateri ples se boste usmerili in kakšni so vaši poklicni cilji na tem področju?

»V modern/sodobni ples. Po študiju si želim poiskati delo v kakšni 'kompaniji'. Tak je trenutno moj načrt. Se pa v štirih letih študija zagotovo lahko še kaj spremeni.«

Kdaj vas bomo videli plesati doma in kako pogosto se boste vračali v domači Kamnik?

»Domov se vrnem za božič in ostanem dva tedna, nato spet poleti, vmes pa verjetno bolj malo.«

ŠPORT NA KRATKO

PLAVANJE

Plavalci Plavalnega kluba Calcit Kamnik so v soboto, 29. oktobra, tekmovali v 25-metrskem bazenu na Pokalu Delfin 2016 v ljubljanskem Tivoliju. Tekme se je udeležilo sedem plavalcev prve selekcije kluba, z uspešnimi nastopi pa so znova potrdili dobro delo trenerja Emila Tahirovića in pokazali, da imajo dobro osnovo za začetek sezone. Skupaj so namreč osvojili kar petnajst medalj, od tega osem zlatih. Na zmagovalni oder so se povzpeli: Eva Bende, Maja Helena Končar, Maja Berlišk, Lucija Pintar, Jernej Prebil in Jan Uršič. Tekmovalja se je udeležila tudi novinka v prvi selekciji Maja Vezenkova, ki se je veselila novih osebnih rekordov.

ŠPORTNO PLEZANJE

V Slovenski Bistrici so oktobra pripravili tretjo tekmo za državno prvenstvo v športnem plezanju, na kateri so tekmovali tudi športni plezalci iz Plezalnega kluba Kamnik. Med najboljšimi tremi v svojih kategorijah sta končala Luka Jerman, ki po tretjem mestu še vedno ostaja na vrhu skupnega seštevka državnega prvenstva med cicibani, in član slovenske mladinske reprezentance Aljaž Resnik, ki je bil med starejšimi dečki prav tako tretji, v skupnem seštevku pa ostaja na drugem mestu. Dominika Kodra je tokrat osvojila 5. mesto med mlajšimi deklicami, Betka Debevec pa v isti starostni kategoriji 7. mesto.

www.gorenjskiglas.si

NOVI SUV* PEUGEOT 3008
SUV, KOT GA ŠE NI BILO

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL
LET JAMSTVA & VZDRŽEVANJA
PROGRAM UGODNOSTI
MojPeugeot
*SUV - SPORT UTILITY VEHICLE, ŠPORTNI MESTNI TERENEC

Poraba v kombiniranem načinu vožnje: od 4,2 do 6,0 l/100 km. Izpuh CO₂: od 109 do 136 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NO_x: od 0,0282 do 0,0663 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0,00008 do 0,00203 g/km. Število delcev: od 0,01 do 20,36. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

NOVI SUV PEUGEOT 3008

MOTION & EMOTION

RODEX d.o.o., Rova, Rovska cesta 2, 1235 Radomlje, tel. 01 729 92 00

PEUGEOT

KONCESIONAR LETA 2014

ZANIMIVOSTI

V sečnji združujeta izkušnje in moč

Oktober je v Latkovi vasi potekalo tekmovanje lastnikov gozdov v sečnji, od koder se je z zmago vrnil Miha Brlec mlajši iz Zgornjih Palovč.

Miha Brlec starejši in njegov sin Miha z motornima žagama, ki ju spretno vihtita tudi na tekmovanjih.

JASNA PALADIN

Zgornje Palovče – Brlečevi ali Pirčevi, kot jih poznajo domačini, imajo v Zgornjih Palovčah kmetijo, veliko več kot petdeset hektarov, katere velik del predstavlja mešan gozd. Tam dela nikdar ne zmanjka, sploh po žledu imata oče Miha Brlec starejši, ki je dopolnil že sedemdeset let, in njegov 26-letni sin Miha polne roke dela. »Miha je z menoj v gozd začel hoditi še kot otrok. Zelo veliko se je naučil, zato ne preseneča, da je zadnja leta uspešen tudi na tekmovanjih sekačev. Delo v domačem gozdu je najboljši trening,« se zadnjega uspeha – nedavne sinove zmage na tekmovanju Društva lastnikov gozdov spodnje Savinjske doline – dotakne Miha Brlec starejši. Konkurenca na Savinjskem je menda vedno najhujša in tudi tokrat se je pomerilo 34 sekačev (med njimi tudi tri ženske), med katerimi bi lahko vsakdo zmagal. Za kakšno tek-

movanje gre? »Naše orodje je motorna žaga, tekmovanje pa je razdeljeno na pet disciplin – kombiniran rez, precizen rez, zasek in podžaganje, podiranje na balon in kleščenje. Pri vseh nalogah je treba biti hiter, a tudi natančen. Včasih odločajo desetinke,« nam pojasni Miha in pove, da to ni bila njegova prva zmaga, saj je bil najboljši že na prvi tekmi, ki se je je udeležil. Letos sta skupaj z očetom in Urošem Šuštarjem z Velike Lašne nastopila tudi na ekipni tekmi sekačev v Gornji Radgoni, kjer so osvojili peto mesto. »Ni skrivnost, da s sinom zelo uspešno združujeta izkušnje in moč. Ko sem bil sam njegovih let, smo žagali še z 'amerikankami'. Svojo prvo motorno žago sem kupil šele, ko sem prišel iz vojske. Motorne žage so danes še enkrat lažje in bistveno zmogljivejše,« pravi oče, ki se je skupaj s sinom ob zadnji zmagi razveselil tudi res lepe nagrade – cepilca za drva.

Znanje samoobrambe koristno za marsikaj

Kamničan Miha Ažnik je športnik že od malih nog. Prve uspehe na tekmovanjih je dosegal v športnih plesih v paru, nato se je zapisal borilnim športom ter teku, od septembra dalje pa predaja svoje znanje samoobrambe. »Gre za koristno znanje pa tudi rekreacijo,« pravi.

JASNA PALADIN

Kamnik – Skoraj enainštiridesetletni Miha Ažnik se je že v osnovni šoli zapisal športnim tekmovanjem, in sicer je najprej treniral in tekmoval v standardnih in latinskoameriških plesih, nato je presedlal h karateju, od tu k taekwondoju, vmes se je ukvarjal tudi z jogo in tai-chi jem, nato je deset let aktivno tekkel, po poškodbi mišice pa se je znova vrnil k borilnim veščinam. Danes v Kamniku vodi rekreacijske samoobrambe.

Kaj imajo skupnega ples in borilne veščine?

»Ko sem plesal, sva se s plesalko večkrat kregala, zato sem si, ko sem nehal plesati, dejal, da bo naslednji šport individualen in da se na treninge ne bom več vozil v Ljubljano, da bom našel šport, ki ga bom lahko treniral v Kamniku. Izbiral sem lahko med lokostrelstvom, plezanjem in karatejem in izbral sem slednjega. Karate sem nato treniral do vojske, nato sem se odločil za taekwondo, ker so mi zelo ležali nožni udarci. In takrat sem se tudi navdušil za samoobrambe, ki sem jih nekaj časa tudi poučeval na domu. Udeležil sem se tudi več seminarjev o samoobrambi, ki smo jih imeli v okviru taekwondo kluba. Povsem naključno je nato v moje življenje prišel tek, ki je bil znova povsem drugačen šport, a me je navdušil za naslednje desetletje. Bil

sem na več kot 180 tekaških tekmah, tudi na dveh ultramaratonih. Zdaj sem s tekmovanji zaključil in se posvetil rekreaciji. Kar pa se tiče podobnosti – v mladosti je bil moj idol Jean-Claude Van Damme, a malo jih ve, da je pred borilnimi veščinami treniral balet. Tudi meni je ples dal dosti gibčnosti in koordinacije gibov, ki sta pomembni tudi pri borilnih veščinah.«

Je tudi samoobramba šport?

»Skoraj vse borilne veščine – karate, judo, taekwondo – imajo tudi elemente samoobrambe. Zanimivo je, da so bile v osnovi vse te veščine samo samoobramba, kasneje pa so se razvile v šport. Danes obstajajo tudi tekmovanja v samoobrambi. Vendar so problem pri športu pravila, kjer je treba poskrbeti za varnost tekmovalcev, zanimivost za gledalce, primerno točkovanje. Realna samoobramba ne more biti šport, ker na ulici pravil ni.«

Kako je samoobramba – ta ima pri večini verjetno zelo resen prizvok – lahko zabavna in rekreativna? Kaj počnete na vadbah?

»Ne gre za tečaj, saj ni časovno omejena, zato se nam vsak lahko pridruži kadarkoli. Gre za vadbo, kot gre denimo nekdo na košarko, lahko pride tudi na samoobrambo. Niti ne gre za zabavo, saj se udeleženci še vedno nekaj učijo, ni pa hujše fizične aktivnosti. Na vadbi samoobrambe lahko ženska

Miha Ažnik / FOTO: BOJANA KLEMENC

premaga moškega, šibkejši močnejšega ... Gre bolj za same tehnike, ne za aerobno vadbo. Vsaka samoobramba je lahko dobra in učinkovita, če jo človek zna, ne glede na to, katera borilna veščina je v ozadju posameznih gibov. Teh gibov – prijemov, udarcev in kombinacij – pa je neomejeno število, zato na rekreativni samoobrambi ne more biti dolgočasno. Vse samoobrambe se izvajajo v parih. Delamo konkretne situacije različnih prijemov, potiskov, udarcev. Ne uporabljamo nobenih pripomočkov. Svoje učenke in učence zlagam tudi s teoretičnim gradivom.«

Komu je vadba samoobrambe namenjena?

»Vsem, ne glede na starost, čeprav je potrebna določena mera zrelosti. Predznanje borilnih veščin ni potrebno. Niti fizična pripravljenost v smislu kondicije, moči in hitrosti ne. Prav vse samo-

obrambe so namreč zelo preproste. Vsak, ki prvič vidi neki gib, ki mu ga pokažem in ga pravilno izvede, ga usvoji. Vseeno pa je treba tudi preproste gibe ponavljati, sicer se pozabijo.«

A večina jih verjetno ne pride zaradi rekreacije, ampak zaradi znanja, ki ga tam dobijo ...

»Bistvo učenja samoobrambe je pridobitev samozavesti. S tem se že znebimo približno polovice potencialnih napadalcev. Druga stvar, ki je pomembna, pa je ocena situacije, kje bi lahko prišlo do konflikta, in možnost izogibanja takšnih situacij. Če pa že pride do telesnega stika, znamo glavo uporabiti za razmislek, telo pa za pobeg. Bistvo samoobrambe je namreč v tem, da se uspešno branimo, in ne pretepamo. Seveda je priporočljivo, da vsakdo zna vsaj nekaj tehnik samoobrambe, a z upanjem, da nam tega znanja ne bo treba uporabiti.«

Dve zlati priznanji

Pevke ženskega komornega zbora Vox Annae iz Tunjic so odlično nastopile na mednarodnem tekmovanju Canta al Mar v Španiji.

MARJANA KRUMPESTAR

Kamnik – Med 19. in 23. oktobrom se je v Španiji odvijal mednarodni festival pevskih zborov v sklopu katerega je bilo izvedenih več zanimivih koncertov ter tekmovanj v različnih kategorijah in težavnostnih stopnjah. Festivala se je udeležilo 49 zborov z vsega sveta. Slovenske in kamniške barve so na festivalu zastopale pevke ženskega komornega zbora Vox Annae iz Tunjic pod umetniškim vodstvom Aleša Seduška. Festival se je začel v

sredo, 19. oktobra, s parado zborov skozi mesto Calella ter večernim koncertom v tamkajšnji cerkvi, na katerem so kot ene od le štirih zborov zapele Vox Annae. Medtem ko so nekateri zbori naslednjega dne že stopili na tekmovalni oder, se je mlada vokalna zasedba iz Tunjic na prijateljskem koncertu na enem izmed trgov predstavila s slovenskimi pesmimi. V petek, 21. oktobra, je zbor čakalo najpomembnejše – dvoje zahtevnih tekmovanj v sami Barceloni. V cerkvi Santa Maria del Pi so se pev-

ke pomerile najprej v sakralni kategoriji zborov, s skladbami: Hebe deine Augen auf (Felix Mendelssohn Bartholdy), Ave maris stella (Edvard H. Greig) ter Večerni zvon (Ciril Vremšak). Med osemnajstimi nastopajočimi v tej kategoriji je bil zbor Vox Annae ocenjen kot tretji najboljši in z 21,72 točke osvojil zlato priznanje. Tekmovanje v težji kategoriji ženskih komornih zborov pa je sledilo v poznih večernih urah istega dne, v katerem se je zbor predstavil s skladbami: Pueri concinite (Jacobus

Pevke komornega zbora Vox Annae iz Tunjic so se iz Španije vrnila z dvema priznanjema.

Gallus), Der Wassermann (Robert Schumann), Salve regina (Javier Busto), Neža in kača (ljudska, prir. Mojca Prus) ter Coprnica Zofka (Uršula Jašovec). Tudi v tej

kategoriji je Vox Annae samo še potrdil svojo pripravljenost, saj je le za dvanajst stotink točke zaostal za najboljšo zasedbo in tako z 21,63 točke prejel še drugo zlato

priznanje. Letošnji festival Canta al Mar velja zaradi udeležbe kakovostnih zborov za enega zahtevnejših, zato so prejete ocene zboru še posebej v ponos.

ZANIMIVOSTI

Spomini na hladno vojno

Člani Območnega združenja slovenskih častnikov Kamnik - Komenda smo se podali na ekskurzijo v Zgornjesavsko dolino in na avstrijsko Koroško.

MARJAN SCHNABL

Kamnik – V letnem programu Območnega združenja slovenskih častnikov Kamnik - Komenda vsako leto organiziramo strokovno ekskurzijo, ki jo običajno združimo še z izletom in zaključimo ob poznem delovnem kosilu. Vsem članom je bilo poslano vabilo z vsebino in časovnico izvedbe programa, ki smo se je skoraj do minute točno držali. Program sta izdelala Jože Arko, polkovnik v pokoju, in predsednik OZSČ Kamnik - Komenda Marjan Schnabl, za samo realizacijo in vodenje pa nam je priskočil na pomoč Tomaž Lavtižar, višji praporščak in podpredsednik podčastniške svetovne organizacije CISOR, doma iz Kranjske Gore.

Tokrat nas je sredi oktobra pot z avtobusom vodila skozi Kranjsko Goro na avstrijsko Koroško, točneje do mejnega prehoda Korensko sedlo (nemško Wurzenpass). Tam je sedaj odprt Muzej bunkerjev (nemško Bunker-museum), ki prikazuje tajne obrambne položaje in ovire avstrijske vojske v času hladne vojne med vzhodom in zahodom med letoma 1955 in 2005. Vodič Tomaž Lavtižar nas je med potjo seznanil s turističnimi informacijami Zgornjesavske doline in kasneje še s strateško pomembnimi položaji na av-

Člani OZSČ Kamnik - Komenda pred avstrijskimi oklepniki / FOTO: MARJAN SCHNABL

strijski strani, ki smo si jih podrobno ogledali, zgrajeni pa so bili med letoma 1963 in 1995. Na prvi pogled se nikjer nič ne opazi, okrog in okrog je samo gozd, večje in manjše doline, mir, tišina in ta dan nas je spremljalo še rahlo megleno vreme z občasnim rosenjem. Po približno petnajstih minutah hoje od glavne ceste proti Rikarji vasi/Riegersdorfu naletimo na stražarnico in večji na novo postavljen kontejnerski objekt, v katerem je vratarnica, blagajna, skladišče, pisarne, razstavni prostor in manjša trgovinica s spominki in knjigami. Po uvodnem sprejemu nam je vodja tega kompleksa, polkovnik avstrijske vojske

mag. Andreas Scherer izročil načrte celotne postavitve objektov in ključne za odpiranje vrat posameznih rogov, bunkerjev in prehodnih rogov ter prostorov za vodenje in poveljevanje.

Obramba pod zemljo

Muzej se razprostira na in pod površjem v zagrajenem območju velikosti 11.400 kvadratnih metrov in ga še vedno urejajo, saj je bil komaj pred kratkim odprt in dostopen za javnost. Če ne vidiš, si kar težko predstavljaš, kaj vse so Avstrijci zgradili pod zemljo za obrambo svoje domovine, in to v neposredni bližini tro-

meje med takratno Jugoslavijo, Avstrijo in Italijo. Iz zemlje grozeče »štrlijo« samo tankovske in topovske cevi ter protiletalski mitraljezi, vse ostalo je vbetonirano v zemljo in nevidno skoraj iz neposredne bližine. Tu so postavljene tankovske kupole s topovi M24, T34, M47, avtomatski topovi 20 in 40 mm, protiklepnim topom 42 mm, lahko havbico 18/40 in težko havbico 155 mm Long Tom. Obiskovalci si lahko ogledajo tudi protiklepnne raketomete in topove, lovski tank Kurassier, različne protipehotne in protitankovske ovire ter celo patroljni čoln Donau. O tem, kam so bile vse te cevi usmerjene, ni treba poveljevanje. Vse to so

v aktualnem času upravljali in se urili poleg redne vojske večinoma rezervisti vsaj dvakrat na leto, bilo jih je tudi do 1700. V razstavnem prostoru je na ogled razstava pod naslovom Krieg an der Grenze (Vojna ob meji), ki prikazuje dogodke in aktivnosti avstrijske vojske iz časa osamosvojitvene vojne Slovenije leta 1991.

Ogledali smo si tudi Rusko kapelico

Po ogledu muzeja nas je pospremila misel, da smo lahko srečni, ker nismo doživeli grmenja iz predstavljenega orožja in da prikazano ni razkazovanje bojne moči, pač pa naša skupna zgodovina, ki naj ne bi šla v pozabo. Pot nas je nato vodila proti Nordijskemu centru v Planici, kjer smo si ogledali letalnico, skakalnice in sam center ter poslušali strokovno razlago o skokih Jožeta Arka, ki je bil v preteklosti tudi sam odličen smučarski skakalec. Čas nam je dopuščal še ogled Kranjske Gore in jezera v Jasni ter ogled ruske kapelice ob cesti na Vršič. Imeli smo srečo, da je bil ob času našega obiska prisoten oskrbnik kapelice Simon Oblak, član Društva slovensko-ruskega prijateljstva, in nam je dobrohotno razložil zgodovino gradnje ceste na

Vršič med 1. svetovno vojno, tragedije, ki se je zgodila ruskim ujetnikom, ter nam pokazal notranjost obnovljene pravoslavne kapelice.

Zaključni del strokovne ekskurzije in izleta smo imeli v Gozdu - Martuljku v gostilni Jožica. Po kosilu nas je podpredsednik CISOR-ja Tomaž Lavtižar prijetno presenetil, saj je Jožetu Arku, častnemu predsedniku OZSČ Kamnik - Komenda, podelil visoko odlikovane organizacije CISOR v obliki listine in medalje za nesebično podporo Slovenski vojski pri razvoju in sodelovanju te organizacije, ki ima pomembno vlogo tudi za Slovenski podčastniški sestav. Marjan Schnabl se je Tomažu Lavtižarju v imenu OZSČ Kamnik - Komenda zahvalil za strokovno vodstvo in mu v znak zahvale s posvetilom izročil letošnji Kamniški zbornik, v katerem sta svoje prispevke objavila Jože Arko in Marjan Schnabl. Slednjemu je bil izročen tudi spominski kovinski znak CISOR-ja z ustreznimi našitki za svečano častniško in bojno uniformo.

Na koncu velja omeniti, da si take ekskurzije člani OZSČ Kamnik - Komenda večinoma financiramo sami, čeprav gre tu za pridobivanje znanja in razglednosti v splošno korist.

Popotovanje po Prekmurju

Tudi letos smo se člani Društva Rudolf Maister Kamnik z avtobusom odpravili na že tradicionalni jesenski izlet. Letos smo potovali po Prekmurju. Program je skrbno pripravil predsednik Ivan Sekavčnik ob pomoči in podpori svoje žene Sonje.

MARJETA HUMAR

Kamnik – Najprej smo se ustavili v Murski Soboti za ogled muzeja. Pred muzejem sta nas pozdravila podpredsednica novoustanovljenega Pomurskega društva generala Maistra mag. Bernarda Roudi in mag. Franc Küzmič, muzejski svetovalec, vodja knjižnice Pomurskega muzeja in odličen poznavalec zgodovine Murske Sobotice z okolico. Kamničani smo Pomurskemu društvu generala Maistra podarili Maistrov kipec, delo kamniškega kiparja Miha Kača, oni pa so nas obdarili s knjigo Vloga TO Pomurja v procesu osamosvajanja. Franc Küzmič nam je predstavil zgodovino tega območja in muzeja, ki je bil ustanovljen leta 1955. Muzej ima svoje prostore v renesančnem gradu sredi

Člani Društva general Maister pred muzejem v Murski Soboti / FOTO: INKA ŽVIKART

mestnega parka in skrbi za varovanje kulturne dediščine v Prekmurju. Dragocene ostanke preteklih obdobij, etnografske in kulturne spomenike smo si ogledali v bogati zbirki. V Prekmurje so se zatekali različni begunci. V času protireformacije protestanti, med njimi je bil tudi nemški fizik in astronom Johannes Kepler. Veli-

ko žrtev so zahtevale vojne in slabo gospodarstvo. V prvi svetovni vojni je bilo okoli tri tisoč žrtev iz teh krajev. V Ameriko se je med obema vojnama izselilo veliko Prekmurcev. Med drugo svetovno vojno je bilo veliko prekmurskih fantov nasilno mobiliziranih v madžarsko vojsko. Žrtve ideologij so bili tudi tu Judje, ne samo med

vojno – leta 1954 je bila porušena sinagoga. Po ogledu muzeja smo se odpeljali v Moravske Toplice, kjer nas je v evangeličanski cerkvi Dobrega pastirja Jezusa sprejel častni škof evangeličanske cerkve Geza Erniša. Predstavil nam je zgodovino protestantizma in Slovenstva in protestante. V Sloveniji je po protireformaciji os-

talo štirinajst cerkvenih občin. Izhajajoč iz cerkvenega nauka, da mora človek imeti z bogom oseben odnos, za kar so potrebne knjige v domačem jeziku, so protestanti s prevodom Biblije in drugih knjig postavili temelje slovenskega knjižnega jezika. Protestantom smo se Slovenci oddolžili tudi s Trubarjevo podobo na evrskem bankovcu, kar je podprl takratni minister Andrej Bajuk.

V Sloveniji zdaj živi okoli dvajset tisoč evangeličanov. Evangeličanska etika poudarja pomen osebne svobode in angažiranosti, kar je pomembno zlasti za gospodarsko uspešnost. Geza Erniša je poudaril, da imajo evangeličani in katoličani marsikaj skupnega. Opozoril je še na to, da je prekmurski jezik samostojen jezik, in ne slovensko narečje. Zatem smo v Bogojini obiskali katoliško cerkev Gospodovega nebohoda, ki ji je dal svoj neizbrisni pečat arhitekt Jože Plečnik. Cerkev nam je razkazal Jože Puhani, kmet in gostilničar s kmetije, nedaleč stran od cerkve. Na Puhani kmetiji smo kosili. Postregli so nam s prekmurskimi jedmi, med katere

sodijo dödöli, in z odličnimi vini.

Pot smo nadaljevali v Ižakovce. Tu smo na Otoku ljubezni uživali v neokrnjeni naravi, v ogledu plavajočega mlinca na Muri, filma o bjujših, možeh, ki so utrjevali rečne bregove s prepletenimi vejami in koli, da reka ne bi odnašala mlinov in poplavljala njiv. Posebnost tega kraja pa je zgodba o ljubezni med zadnjo beltiško grofico, ki se je menda po prvi svetovni vojni med ježo po otoku zagledala v preprostega fanta. Toliko časa je jahala okrog njega, da jo je opazil. Rodila se je ljubezenska zgodba, ki se zaradi družbenih razlik ni mogla srečno končati. Ljubimca sta se shajala na Otoku ljubezni. Grofčin oče te ljubezni ni sprejel. Kmalu po tem, ko je zanjo zvedel, je fant izginil. Nihče ne ve, kam. Grofica se je preselila na Dunaj in umrla samska, stara čez devetdeset let. Naš zadnji ogled je bil posvečen stolpu Vinarium Lendava, visokem 53,5 metra. S stolpa se ponuja krasen razgled na pokrajino od Lendavskih gorc do porečja Mure, proti Madžarski, Horvaški in Avstriji.

PRIREĐITVE

Prireditve v novembru

Koledar prireditve pripravlja: Turistično-informacijski center Kamnik, tel: 01 831 82 50, prireditve.kamnicanka@gmail.com

Številne druge prireditve v občini Kamnik najdete na uradni spletni strani Občine Kamnik www.kamnik.si/ pod rubriko **Kam v novembru** ter na spletni strani Zavoda za turizem in šport v občini Kamnik www.kamnik-tourism.si.

ZAVOD ZA TURIZEM IN ŠPORT V OBČINI KAMNIK

SOBOTA, 12. NOVEMBRA, OD 8. DO 13. URE, MESTNO JEDRO KAMNIKA
Tržnica Okusi Kamnika – Podeželje in Eko
Martinova tržnica z Okusi Kamnika

TURISTIČNO DRUŠTVO KAMNIK

NEDELJA, 13. NOVEMBRA, OB 15. URI, START PUB POD SKALO
Tradicionalen Martinov pohod na Budnarjevo domačijo
Izpred puba Pod Skalo bomo odrinili ob 15. uri in po dobri uri hoje, bomo prispeli na Budnarjevo domačijo. Tam nas bo čakal pečen kostanj in topel napitek, za dobro vzdušje pa bo s petjem poskrbela Manca Berlec. V primeru dežja pohoda ne bo, dogajanje na Budnarjevi domačiji pa se bo začelo ob 16. uri.

KNJIŽNICA FRANCETA BALANTIČA KAMNIK

TOREK, 8. IN 15. NOVEMBRA, OD 17.30 DO 18.30, PRAVLJIČNA SOBA KNJIŽNICE
Pravljične urice in pravljica joga
Pripovedovanje pravljic z elementi joge, primerno za otroke, starejše od treh let. Vodi pravljica Leja Goručan.

TOREK, 8. IN 15. NOVEMBRA, OD 17. DO 18. URE, KRAJEVNA

KNJIŽNICA ŠMARCA
Pravljične urice
Pripovedovanje pravljic, namenjeno otrokom, starejšim od treh let. Vodi pravljica Barbara Božič.

SREDA, 9. NOVEMBRA, OB 19. URI, DVORANA KNJIŽNICE

Potopisno predavanje Švica s kolesom
Kolesarsko popotovanje po Švici – čez 14 prelazov nad 2000 metri nadmorske višine, spanje pod milim nebom in hrana iz popotnega gorilnika. Predava Urban Čepon.

SREDA, 9. IN 16. NOVEMBRA, OD 10. DO 11. URE, PRAVLJIČNA

SOBA KNJIŽNICE
Igralne urice s knjigo
Pripovedovanje pravljic z ustvarjanjem, primerno za otroke, starejše od treh let. Vodi pravljica Helena Sterle.

SREDA, 9. IN 16. NOVEMBRA, OD 17.30 DO 18.30, KRAJEVNA

KNJIŽNICA MOTNIK
Pravljične urice
Pripovedovanje pravljic, namenjeno otrokom, starejšim od treh let. Vodijo pravljice iz skupine Me4.

14., 15. IN 16. NOVEMBER, OD 18. DO 19.30, DVORANA

KNJIŽNICE
Delimo znanje: delavnica izdelave mini punčk po waldorfskem načinu
Delavnico vodi Alenka Mele. Prijave zbirajo po telefonu 01 320 55 83. Število mest je omejeno, udeležba je brezplačna. S sabo prinesite osnovni šiviljski pribor.

DRUŠTVO KLJUČ ŽIVLJENJA

SOBOTA, 11. NOVEMBRA, OD 16.30 DO 19.30 V PRAVLJIČNI SOBI KNJIŽNICE FRANCETA BALANTIČA KAMNIK
Ustvarjalna druženja za vse generacije – Ustvarjanje jaslic in novoletne dekoracije iz barvne nepredene volne
Vodi: Rosana Kleindienst, prof. pedagogike, unikatna oblikovalka z dolgoletnimi izkušnjami vodenja ustvarjalnih delavnic.

MEDOBOČINSKI MUZEJ KAMNIK

SREDA, 9. NOVEMBRA, OB 17.30, GALERIJA MIHA MALEŠ
Galerijski večer dr. Irene Mislej – Veno Pilon, predstavitev umetnika

SREDA, 16. NOVEMBRA, OB 18. URI, ROJSTNA HIŠA RUDOLFA

MAISTRA
Večer Maistrove poezije
Predstavil jo bo gledališki igralec Uroš Potočnik.

TERME SNOVIK

SOBOTA, 5. NOVEMBRA, OD 14. DO 17. URE
Družinski pohod na Sv. Miklavža z obiskom kmetije
Pohod je primeren za otroke od 6. leta dalje. Cena: tri evre, vključen prigrizek na kmetiji

ARBORETUM VOLČJI POTOK

ČETRTEK, 11. NOVEMBRA, OD 16. DO 17. URE, ZELENJAVNI VRT
PRI OTROŠKEM IGRIŠČU
Priprava vrta na prezimovanje
Delavnica, prijave na prireditve@arboretum.si

DOM KULTURE KAMNIK

PETEK, 4. NOVEMBRA, VELIKA DVORANA DKK
Moj kino – kino dan v Domu kulture Kamnik
ob 16.00: Trolji, animirani film, sinhroniziran v slovenščino
ob 18.15: Nika, mladinski film
ob 20.00: Pr'Hostar, komedija
Vstopnina: 6,50 evra/5,20 evra za člane MojKino kluba

TOREK, 8. NOVEMBRA, OB 20. URI, KLUB KINO DOM

Večer stand up komedije
Janez Trontelj, Stefan Šumanac – Šumi in Matic Kokošar
Vstopnina: 5 evrov

SREDA, 9. NOVEMBRA, OB 21.30, KLUB KINO DOM

Društvo Swinging Kamnik: Swing plesni večer

SOBOTA, 12. NOVEMBRA, OB 19. URI, VELIKA DVORANA DKK

Gledališka skupina GSŠRM Kamnik Rudolfa: Ana Migrena
Vstop prost, prostovoljni prispevki dobrodošli. Obvezna rezervacija in prevzem brezplačnih vstopnic, število sedežev je omejeno!

MLADINSKI CENTER KOTLOVNICA

PETEK, 11. NOVEMBRA, OB 21. URI
Koncert: Mogs
Večer alternativne rock noise glasbe

SREDA, 16. NOVEMBRA, OB 18. URI

Delavnica ognjenih objektov – Ognjena Veronika
Delavnica lučnih objektov, ki bodo uporabljeni na Ognjeni Veroniki

ČETRTEK, 17. NOVEMBRA, OB 18. URI

Delavnica analogne fotografije s Foto klubom Kamnik
Kako do fotografije na analogni način.

MEŠANI PEVSKI ZBOR CANTEMUS

SOBOTA, 12. NOVEMBRA, OB 19.30, FRANČIŠKANSKA CERKEV SV. JAKOBA V KAMNIKU
Lux – letni koncert MePZ Cantemus iz Kamnika
MePZ Cantemus bo prvič v Sloveniji izvedel sodobno mašo avstrijskega skladatelja Franza M. Herzoga, v drugem delu pa bo predstavil še nekaj sakralnih skladb iz različnih obdobij od baroka do danes.

KULTURNI DOM MEKINJE

SOBOTA, 5. NOVEMBRA, OB 19. URI, KULTURNI DOM MEKINJE
John Patrick: Opalo ima vsakdo rad (komedija)
KD Rudija Jedretiča Ribno pri Bledu, prodaja vstopnic uro pred predstavo

Vse ljubitelje klapske pesmi vabimo na

12. SREČANJE KLAP

v soboto, 19. 11. 2016, ob 19. uri v dvorani OŠ Toma Brejca.

Vstopnice so na voljo na portalu **Moje karte** in na vseh njihovih prodajnih mestih (bencinski servisi Petrol in OMW, Mercator, Turistično informativni centri ...).

Pevci Klape Mali grad tudi letos pripravljamo tradicionalno prireditve Srečanje klap v Kamniku, ki bo znova navdušila ljubitelje dalmatinske glasbe. Naše gostje bodo klape iz Dalmacije in Kvarnerja, nekatere med njimi obiskovalci prireditve že poznajo iz minulih let, a vsako leto povabimo tudi kakšno novo zasedbo. Letos se še posebej veselimo fantov z otoka Vis, ki so bili z nami na začetku naše glasbene poti, in klape Mladići iz Splita, ki nam bo predstavila zares prvinsko izvajanje klapskih pesmi.

KLAPA MALI GRAD
Kamnik

ZAHVALE, ZANIMIVOSTI

Teden solidarnosti Rdečega križa Slovenije

Kamnik – V tednu od 1. do 7. novembra tudi letos obeležujemo Teden solidarnosti Rdečega križa Slovenije, v teh dneh pa so na podlagi Zakona o Rdečem križu Slovenije na vseh poslovnih enotah Pošte Slovenije v prodaji doplačilne znamke, na vseh železniških in avtobusnih postajah pa doplačilne nalepke za vozovnice v javnem potniškem prometu. Nakup doplačilnih znamk in nalepk za vozovnice je sicer obvezen (vrednost za leto 2016 znaša 0,17 evra), lani pa je bilo na tak način zbranih dobrih 276 tisoč evrov. Denar se steka v Sklad solidarnosti Rdečega križa Slovenije in je porabljen strogo namensko – za pomoč ljudem ob naravnih in drugih nesrečah večjega obsega oziroma takojšnji pomoči posameznikom in družinam ob manjših nesrečah. V skladu s pravilnikom se trideset odstotkov sredstev uporablja za enkratne finančne pomoči ob nesrečah manjšega obsega (lokalna raven), sedemdeset odstotkov sredstev pa za zagotavljanje pomoči ob nesrečah večjega obsega (nacionalna raven). J. P.

Igralne in pravljicne urice s knjigo

Kamnik – V pravljčni sobi Knjižnice Franceta Balantiča Kamnik vsako sredo med 10. in 11. uro potekajo Igralne urice s knjigo, ki jih vodi Helena Sterle, namenjene pa so otrokom od dopolnjenega 3. leta starosti. Poleg igralnih pa za otroke iste starosti pripravljajo tudi Pravljicne urice, in sicer v kamniški knjižnici vsak torek od 17.30 do 18.30, v Krajevni knjižnici Šmarca vsak torek od 17. do 18. ure, v Krajevni knjižnici Motnik vsako sredo od 17.30 do 18.30 ter v Krajevni knjižnici Komenda vsak četrtek od 17.30 do 18.30. Urice vodijo pravljčarke Leja Goručan, Barbara Božič in pravljčarke iz skupine Me4. J. P.

ZAHVALA

*Srce nam žalost je ranila,
ker te več med nami ni,
čeprav te zemlja je pokrila,
duh tvoj z nami še živi.*

V 75. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari ata

FRANC URŠIČ

po domače Jankov iz Stolnika

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, podarili sveče, cvetje, darovali za svete maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi župniku Antonu Prijatelju in Stanku Gradišku ter cerkvenim pevcem iz Stranj in Močnikovim iz Cerkelj na Gorenjskem.

Vsi njegovi
Oktober 2016

www.pogrebnik.si

GG osmrtnice, zahvale

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

ZAHVALA

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(S. Gregorčič)*

V 73. letu starosti nas je zapustila naša draga

VERONIKA KLEMENŠEK

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter svete maše. Hvala sosedu Acu in dežurni ekipi ZD Kamnik. Zahvala tudi g. župniku Luku Demšarju, trobentaču in pevcem Krt.

Mož Karel in vsi njeni
Oktober 2016

ZAHVALA

*Tih jesenski čas,
breze šumijo, šumijo
in šepetajo ...*

Ob izgubi drage

MARJETICE SAGADIN

z Zikove 2, Kamnik

se zahvaljujemo zdravnikom ZD Kamnik, predvsem dr. Pfajfarjevi, zdravnikom Onkološkega inštituta, dr. Mateji Lopuh, Protibolečinska ambulanta Jesenice, Patronažni službi Kamnik, župniku za opravljen obred, misionarju g. Tonetu Kerinu in Stanku Kerinu za duhovno oskrbo, ge. Neži Drobnič Bogataj za zapeto pesem, govorniku g. Roku Kernu in trobentaču za zaigrano Ave Marijo. Vsem prijateljem, sosedom in znancem hvala za darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala za vsa izrečena sožalja.

Njeni

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih rok ostaja.*

V 84. letu se je od nas poslovila naša draga, ljubljena mama, tašča, babica in prababica

FRANČIŠKA REZAR

roj. Spruk iz Porebra

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo spoštovali in imeli radi. Hvala sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala g. župniku Francu Oražmu, kvartetu Grm in trobentaču. Iskrena hvala OŠ Frana Albrehta za pozornost, ki so ji jo namenili v času njene upokojitve. Posebna zahvala negovalkam na domu, gospodu Romanu Dacarju, osebju MGC Bistriča Domžale in DSO Kamnik ter UKC Ljubljana.

Žalujoči: sin Franc, hči Majda z družino
ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Srce je omagalo, dih je zastal,
a na njega spomin bo večno ostal.*

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ati, stari ata in brat

ALOJZIJ ŠIMENC

iz Tunjic

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali sveče, cvetje in sv. maše, se poklonili njegovemu spominu in ga v velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala sosedom tudi za lepo organiziran in opravljen pogreb, g. župniku Strouhalu za lep obred slovesa, pevcem za zapete pesmi, govornici Marinki za sočutne besede, Igorju za zaigrano Tišino, gasilec PGD Tunjice. Zahvala gre tudi dr. Logarju, sestri Tatjani, patronažni sestri Aniti in ekipam nujne pomoči ZD Kamnik. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

AKCIJA

Domač kis je tako kot vsi ostali doma pridelani izdelki zlata vreden. V knjigi se bomo seznanili s pripravo kisa, ki je prastara umetnost: industrijsko proizvodnjo, manjšo proizvodnjo na kmetiji in enostavno domačo proizvodnjo. Predstavljene so surovine, pripomočki, postopki, recepti, koristna navodila in napake pri pridelavi. Izvemo marsikatero zanimivost o uporabi kisa, spoznamo posebne kise in dodatke, kot so cvetovi in zdravilne rastline.

Knjiga obsega 120 strani. Cena knjige je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

13 EUR
* Poština

Gorenjski Glas

Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

AKCIJA

V priročniku je poleg že poznanih receptov veliko novih, izdelanih iz na prvi pogled nenavadnih sestavin in kombinacij. Izbira sadja, zelišč in cvetja sega od akacije, vrtnic, vseh glavnih sadnih rastlin do ožepka, regrata, trpotca. Opisani so mnogi uporabni načini pridelave in pravih shranjevanja.

Cena knjige je

Uživajmo v doma pripravljenih sokovih!

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

12 EUR
* Poština

Gorenjski Glas

Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

PETER WOHLLEBEN

Kaj čutijo drevesa, kako se sporazumevajo – odkrivanje skritega sveta

V gozdu se dogajajo neverjetne stvari: drevesa se sporazumevajo med seboj. Ljubeče skrbijo za svoj naraščaj in negujejo stare, betežne sosede. Drevesa imajo občutke, čustva in spomin. Zveni neverjetno? Gozdar Peter Wohlleben je v čudovite zgodbe o neslutnih zmognostih dreves vključil tudi najnovejša znanstvena spoznanja in lastne izkušnje. To je ljubezensko pismo gozdu.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

19⁹⁰ EUR
* Poština

Gorenjski Glas

Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Športniki in – vegani

Slovensko vegansko društvo je oktobra v kamniški knjižnici organiziralo zanimivo okroglo mizo na temo športa in veganstva. Iz prve roke so želeli razbiti razširjeni mit, da za fizično aktivnost potrebujemo živalske beljakovine.

JASNA PALADIN

Kamnik – »Veliko mitov kroži o veganih. Da smo nedohranjeni, šibki in da nam primanjkuje beljakovin. Mislim, da boljšega dokaza, da to ne drži, danes ne bi mogli imeti,« je ob uvodu okrogle mize povedal Mih Lindič, ultra tekač in ekološki kmetovalec iz Motnika, ki je bil tudi pobudnik tokratnega druženja veganov v Kamniku.

»Na odru« se mu je pridružil nekaj odličnih športnikov: državni prvak v gorskem kolesarstvu Uroš Mikelj, prvakinja v powerliftingu Galla Os, bodibilder Rene Škarabot, košarkar Matevž Homovec in vzdržljivostni športnik Davor Travnikar, ki so vsi po vrsti kljub napornim treningom in fizični aktivnosti tudi vegani, torej ne jedo živil živalskega izvora, ne nosijo usnjenih oblačil in ne podpirajo kakršnega koli izkoriščanja živali.

Veganstvo ni dieta, ampak način življenja

»Vse se da, a ljudje niso dovolj informirani. Zdi se jim nemogoče preživeti zgolj z zelenjavo in testeninami, a naša prehrana je zelo raznolika in tudi druga živila nam dajo vso potrebno energijo in hranila,« je povedala Galla Os, ki na tekmovanjih dvigne tudi po 130 kilogramov. Rene Škarabot je bodibilder že devet let; začel je kot vsejeden, zato lahko najbolje opiše razliko, ki jo je na svojem telesu opazil, ko se je usmeril v vegansko prehrano. »Mislil sem, da bom izgubil mišice, ki sem jih gradil več let, zato me je bilo sprva strah. Takrat še nisem vedel za druge veganske športnike, a nato sem bil zelo pozitivno presenečen. Nič nisem shujšal, še celo več mišic sem dobil, počutim se veliko bolje kot prej,« je povedal in dodal, da dnevno zaužije okoli tri tisoč kalorij. Gorski kolesar, Kamničan Uroš Mikelj je z vegan-

ske prehrano (večinoma presno) sprva odpravil zdravstvene težave, ki mu jih je prinesla borelioza, nato pa vztrajal in zdaj se tako prehranjuje pred, med in tudi po tekmovanjih. Košarkar Matevž Homovec je priznal, da so se mu soigralci v ekipi sprva smejali in da je bil tudi doma večkrat deležen šaljivih opazk, naj gre, če je lačen, jesti plevel. A ko so videli, da vztraja in da je kljub temu v športu še vedno uspešen, so ga začeli spoštovati. »Moje prvo opažanje je bilo povezano z energijo. Ko sem prej pojedel klasično kosilo, sem moral za kakšno uro na kavč, veganska prehrana pa me vsakokrat poživlji. Tega danes manjka predvsem našim otrokom,« pa je povedal Davor Travnikar, ki je na srečanje iz Ljubljane v Kamnik kar pritekel.

Enkrat vegan, vedno vegan

Razlogi za prehod med vegane so trije: etika, skrb za okolje in zdravje. Mleko, sire, meso, jajca ... vse to se da nadomestiti s sojo, tofujem, lečo in drugimi stročnicami, kvinojo, z rastlinskimi mlekom, testeninami ... »Preveč se ukvarjamo z drugimi, namesto da bi se sami s sabo. Večina jih namreč reče – ko bodo drugi nehali jesti meso, ga bom pa še jaz. A dejstvo je, da nam taka prehrana lahko povsem spremeni življenje, na boljše seveda. Večina ljudi živi brez energije, vzrok za to je pogosto prav hrana živalskega izvora,« pravijo vegani in poudarjajo: enkrat vegan, vedno vegan. Kot športniki so poudarili, da imajo z vegansko prehrano tudi boljše krvne slike, da ne potrebujejo nobenih prehranskih dopolnil, da je tudi na tekmovanjih posluha za vegane vedno več. In kaj je največja napaka, ki jo začetniki lahko naredijo? Večina jih z jedilnika zgolj izloči meso, mleko in jajca,

Ultra tekač in vegan Mih Lindič iz Motnika / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Uroš Mikelj iz Kamnika, gorski kolesar na rastlinski pogon, kot si pravi sam. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Zbrani športniki so na srečanju v Kamniku dokazali, da so tudi kot vegani lahko uspešni, močni, zdravi in fit.

teh kalorij pa ne nadomestijo v zadostni količini. A informacij o tem, kaj vse jesti,

v kakšnih količinah in kdaj je za vegane danes že dovolj, le poiskati jih je treba.

O detektivu Marku in Ronaldu

Izšla je ilustrirana detektivska pravljica **Skrivnost Striborovega gozda**, ki je plod ustvarjanja na poletnih počitniških delavnicah, ki jih je v juliju prvič organiziralo Športno in kulturno društvo Sela pri Kamniku.

ALEŠ SENOŽETNIK

Sovinja Peč – Ne zgodi se pogosto, da iz otroških delavnic zraste čisto prava

bi, vključevali tudi otroci. Vsi sodelujoči so se strinjali, da bi bilo trud, predvsem pa napeto zgodbo in slikovite ilustracije, škoda zavreči in

Tomaž Schlegl ter del otroške ilustratorske ekipe, ki je prispevala ilustracije za knjigo. / FOTO: ALEŠ SENOŽETNIK

knjiga, a prav to se je zgodilo na Selah pri Kamniku. Tamkajšnje športno in kulturno društvo je poleti prvič organiziralo ustvarjalne delavnice za otroke, stare od šest do deset let, ki so v idiličnem okolju lovske kočice Lovske družine Sela preživeli pet dni in ustvarjali pod mentorstvom Urške Lenščak, Nataše Pivec, Tomaža Schlegla in Jane Trebušak. V sklopu delavnic je nastala napeta detektivska pravljica **Skrivnost Striborovega gozda**, ki so jo minulo soboto, še svežo iz tiskarne, predstavili pred lovsko kočico v Sovinji Peči. Napeto zgodbo je

porodila se je ideja o izdaji knjige, ki je pred dnevi tudi zagledala luč sveta.

Pravljica s pozitivnim sporočilom

Lično urejena knjiga ponuja izvirno sodobno pravljico, v kateri poleg otrok, ki so knjigo tudi ilustrirali, nastopa slavni nogometaš Ronaldo, pa kralji in detektiv Marko, ki na koncu tudi razvozla skrivnost Striborovega gozda. Glavno sporočilo pravljice pa je, da stvari niso vedno takšne, kot nam jih poskušajo predstaviti, ter da je rešitev hitro pri

Napeto zgodbo je otrokom pripovedoval in risal mentor Tomaž Schlegl, vanjo pa so se z ilustracijami in napotki, ki so usmerjali potek dogajanja v zgodbi, vključevali tudi otroci.

otrokom pripovedoval in risal mentor Tomaž Schlegl, vanjo pa so se z ilustracijami in napotki, ki so usmerjali potek dogajanja v zgod-

roki, če na težave znamo pogledati z druge strani. Sporočilo, za katerega se zdi, da ga večkrat prezrejo odrasli kot otroci.

Mentorji Jana Trebušak, Natalija Pivec, Tomaž Schlegl in Urška Lenščak / FOTO: ALEŠ SENOŽETNIK

Kranjska ulica 3a, Kamnik
T: 01 831 04 81 | 051 399 577
www.pohistvo-dabor.si

VABLJENI V ALPLES STUDIO KAMNIK – nudimo kuhinje, vgradne omare, spalnice, mladinske sobe, predsobe

akcijski popusti do 50%